

Vallavalitsuse tegemistest

lk 2-4

Tasub teada

lk 6-9

Tegus laagri- ja malevasuvi

lk 16-17

Saame tutvavaks meie valla töötajatega lk 4-5

Kogukonna ja kultuurielu

lk 10-15

Spordinoppeid

lk 18-19

Väärikas vanus, rõõmus meel – Salme Kübbar tähistas 102. sünnipäeva

6. juulil käis Põhja-Sakala vallavalitsuse sotsiaalosalosakonna juhataja Karina Saar õnnitlemas 102. sünnipäeva tähistanud vohmalast Salme Kübbarit, kes elab praegu Vändra õenduskodus.

Kõrgest east hoolimata on Salme rõõmsameelne, humoorikas ja elurõõmus – silmad säravad ning juttu jätkub. Ka praegu armastab ta teha näputööd. Kuigi nägemine pole enam endine, ei lase ta sellel meelt heidutada. Oma tegemisi kirjeldas ta talle omase huumoriga: „Päeval heegeldan ja hommikul harutan.“

Vestluse käigus tuli juttu ka Salme tööelust. Küsimusele, kellena ta on töötanud, vastas ta muigega: „Amet õpetas vait olema.“ Esialgu pani see mõtlema mitmele võimalikule ametile, kuid peagi selgus, et

ligi 20 aastat töötas Salme postiljonina.

Juba eelmisel aastal jagas Salme ka oma pika ea saladust. Tema sõnul peitub see perekondlikus hoolivuses ja hingerahu hoidmises. Samuti meenutas ta toona üht põnevat seika oma sünnikuupäevaga – tegelikult sündis ta enda sõnul 6. juunil, kuid nõukogude ajal toimunud dokumendivahetuse käigus sai ametlikuks sünnikuupäevaks 6. juuli. Nii võiks tal justkui olla põhjust sünnipäeva lausa kaks korda aastas tähistada.

Vallavalitsus kinkis Salmele sünnipäevaks lillekimbu ja purgi linnumagusat – väikese, kuid südamliku tänuavalduse tema väärika elutee eest.

Soovime Salmele jätkuvalt head tervist, rõõmsat meelt ja palju ilusaid hetki lähedaste seltsis!

Põhja-Sakala vallas elab

FOTO: ERAKOGUST

praegu kaks üle 100-aastast vanaprouat – 103- ja 102-aastane. Juba septembris lisandub nende vääri-

kasse seltskonda veel üks juubilar, kui oma 100. sünnipäeva tähistab üks meie valla härrasmees.

Toimetaja veerg

August on saagikuu. Vanarahvas on seda kutsunud nii lõikuskuuks, viljakuuks, leivakuuks kui ka rukkikuuks – kõik need nimed räägivad ühest ja samast: töö hakkab vilja kandma. Põllul valmib saak, aedades küpsevad õunad ja marjad ning inimesed saavad korra tagasi vaadata kõigele, mis kevadel ja suvel tehtud. Augustis on omajagu tööd, kuid sama palju põhjust rõõmustada.

Meie vallas tähendab august ka suurt sündmuste kuud. Kui suve algus möödus muusika saatel, siis nüüd täituvad nädalavahetused kohtumiste, spordi, laatade ja pidudega. Need on hetked, mis toovad kokku nii kohalikud inimesed kui ka külalised ning annavad võimaluse kogeda seda, mis teeb Põhja-Sakala eriliseks.

Kuu algab sportlikult. **1. augustil** peetakse traditsiooniline Võhma Augusti Karikas jalgpallis – turniir, mis on aastaid toonud kokku mängijaid ja kaasaajajaid. Sport ühendab inimesi ning õpetab, et tähtis pole üksnes tulemus, vaid ka meeskonnavaim ja rõõm ühisest tegemisest.

Samal nädalavahetusel toimuvad **Suure-Jaani kodukandipäevad**, mille südameks on juba **65. järvepidu**. Kodukandipäevad on palju enam kui kontserdid või meelelahutus. Need on kohtumised vanade tuttavatega, uute mälestuste loomine ja hea võimalus näha, kuidas kodupaik elab ning areneb. Kodukandi väärtus ei peitu ainult paikades, vaid eelkõige inimestes, kes sinna ikka ja jälle tagasi tulevad.

Järgmisel nädalavahetusel ootavad ees **29. Võhma linna päevad ja Kesk-Eesti laat**, mis toovad linna täis kauplemist, kultuuri ja melu. Samal ajal toimub Kõpus taas **PizzaFest**, mis on leidnud oma kindla koha suvise sündmustekalendris. On rõõm näha, kuidas eri paigad meie vallas hoiavad oma traditsiooni ja loovad samal ajal uusi.

10. augustil tähistatakse **lauritsapäev** märkis vanarahva jaoks suve pöördepunkti. Õeldi, et pärast lauritsapäeva muutuvad ööd pikemaks ja sügis pole enam kaugel. Ehk just seepärast osatakse augustis eriti hinnata sooje õhtuid ja viimaseid tõeliselt suviseid päevi.

12. augustil, rahvusvahelisel **noortepäeval**, tasub mõelda meie noortele – neile, kes kasvavad, õpivad, katsetavad ja kujundavad homset päeva. Rõõmustav on näha, kui aktiivsed on noored ka meie vallas, olgu spordis, kultuuris või kogukonnas. Nende ettevõtlikkus annab põhjust uskuda, et Põhja-Sakala tulevik on heades kätes.

Augusti teise poolde jagub spordirõõmu mitmel rindel. 19. ja 21. augustil toimuvad Suure-Jaani staadionil Suure-Jaani Kergejõustikuklubi kergejõustikuvõistluste II etapi võistlused lastele, noortele ja täiskasvanutele ning **20. augustil** peetakse traditsiooniline Võhma Karikas rannavõrkpallis. Samal päeval tähistame ka Eesti taasiseseisvumispäeva – päeva, mis tuletab meelde, et vabadus ja võimalus ise oma tulevikku kujundada ei ole iseenesestmõistetavad. Need on väärtused, mida tasub hoida ja hinnata.

Kuu lõpus toimub **22. Kuhjare külateatrite festival**, mis on juba üle kahe aastakümne toonud kokku harrastusteatrid ja teatrisõbrad üle Eesti. Väikeses külas sünnib suur kultuur ning see on ehe näide sellest, kuidas pühendumus ja koostöö loovad midagi kestvat.

Augusti viimastesse päevadesse jääb ka **Balti keti jooks**, mis toob taas inimesi ühise eesmärgi nimel liikuma. Sellised ettevõtmised meenutavad, et kõige suuremad saavutused sünnivad siis, kui tegutseme üheskoos.

August õpetab meid märkama, et saak ei kasva ainult põllul. Seda kasvatavad ka inimesed – oma töö, hoolimise, ettevõtlikkuse ja koostööga. Iga õnnestunud sündmus, iga ühine ettevõtmine ja iga uus kohtumine on osa sellest saagist, mida kogukond aasta jooksul kasvatab.

Soovin, et leiaksime augustis aega nii pidutsemiseks kui ka hetkeks, mil vaadata tagasi möödunud suvele. Sest just siis märkame kõige paremini, kui palju head on ühe suve jooksul jõutud üheskoos teha.

ANGELA HÄRM
teabespesialist

Artikleid ja muid materjale ajalehte Leole ootame iga kuu 26. kuupäevaks e-posti aadressil leole@pohja-sakala.ee.

19. septembril toimub taas Maal elamise päev

Laupäeval, 19. septembril, toimub üle Eesti taas **Maal elamise päev**, mil omavalitsused, kogukonnad ja ettevõtted avavad ukseid kõigile huvilistele, et tutvustada maaelu võimalusi ja võlusi. Millised paigad sel aastal Põhja-Sakala vallast kaasa löövad, selgub juba peagi.

haliku elu ja tegemistega. Loodetavasti avavad tänavugi mitmed meie valla paigad oma ukseid ning kutsuvad külalisi külla.

Pane kuupäev juba praegu kalendrisse – 19. september on hea päev avastada Põhja-Sakala valda ja kogu Eesti maaelu!

Kes tänavu Põhja-Sakala vallast Maal elamise päeval osalevad? See selgub juba augusti alguses – hoiame teid kursis!

aedu, kultuuri- ja spordikeskusi ning paljusid teisi paiku, mis annavad hea ülevaate kohalikust elust.

Praegu käib veel osalevate paikade registreerimine ning üle-eestiline programm pannakse kokku augusti alguses.

Ka Põhja-Sakala valla tänavused osalejad selguvad peagi ning anname neist kindlasti teada.

Möödunud aastal osalesid Põhja-Sakala vallast Kõpu, Tääksi ja Suure-Jaani tervisekoda, pakkudes külastajatele võimalust tutvuda ko-

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Põhja-Sakala Vallavalitsus teatab, et Põhja-Sakala Vallavolikogu 30.06.2026 otsusega nr 42 kehtestati **Suure-Jaani linnas Tallinna tn 24 katastriüksuse ja lähiala detailplaneering** (AB Artes Terrae OÜ töö nr 24104DP3).

Planeeringuala pindalaga ligikaudu 17 000 m² hõlmab munitsipaalomandis olevat Tallinna tn 24 katastriüksust ja selle lähiala. Planeeringu koostamine algatati eesmärgiga kaaluda võimalusi Suure-Jaani koolimaja laiendamiseks/rekonstrueerimiseks.

Detailplaneeringuga tehakse ettepanek üldplaneeringu muutmiseks ühiskondlike ehitiste katastriüksuse täisehituse protsendi suurendamise osas Tallinna tn 24 katastriüksusel.

Planeeringulahendus näeb ette hoonestusalana võimalikult suure ala, et projekteerimisel oleks võimalus pakkuda välja erinevaid lahendusi. Detailplaneeringuga ei piirata hoonete arhitektuurilisi/ehituslikke tingimusi – lubatud on lahendused, mis sobivad kokku olemasolevate hoonete arhitektuuriga ja hoonetele esitatavate ohutusnõuetega.

Tallinna tn 24 krundile on lubatud püstitada kuni 5 hoonet, suurim lubatud ehitisealune pind 8170 m², suurim lubatud kõrgus 15,5 m. Tallinna tn 24 katastriüksusel asuval katlamajale on ette nähtud eraldi krunt. Ehitamise täpne lahendus selgub projekteerimise käigus, mistõttu ei esitata detailplaneeringus täpseid lahendusi parkimiskohtade ja tehnovõrkude osas.

Detailplaneeringu elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala loodus-, majandus-, sotsiaalse ja kultuurikeskkonnale.

Detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda valla veebilehel: pohja-sakala.ee/suure-jaani-linn-tallinna-tn-24-katastriuksuse-ja-lahiala-detailplaneering ja tööajal Põhja-Sakala vallamajas (Lembitu pst 42, Suure-Jaani linn).

VALLAVALITSUS OOTAB HARIDUSVALDKONNA TUNNUSTAMISE KANDIDAATE

Hariduspreemiate määramise eesmärk

Põhja-Sakala valla haridusvaldkonnas on tunnustamise eesmärgiks tähtsustada õpetaja rolli, tuua esile valla haridusasutusi, pedagoogilisi töötajaid ja isikuid, kelle töö ja isiklik eesküju on oluliselt kaasa aidanud noorte kujunemisele mitmekülgset arenenud isiksusteks ning kelle tegevus on positiivselt mõjutanud valla hariduselu.

Kandidaatidele esitatavad nõuded

Aastate õpetaja tunnustus antakse isikule, kes on aastate jooksul saavutanud väljapaistvaid töötulemusi valla, maakonna või üleriigilisel tasandil.

Hariduse aastapreemia tunnustus antakse füüsilisele või juriidilisele isikule, vallavalitsuse hallatavale asutusele või isikute ühendusele, kes eelmise õppeaasta jooksul on oma tegevusega saavutanud silmapaistvaid ja vallale olulise tähtsusega tulemusi hariduse valdkonnas.

Aasta õpetaja ja aasta alushariduse õpetaja tunnustus antakse isikutele, kes on eelmisel õppeaastal saavutanud väljapaistvaid töötulemusi valla, maakonna või üleriigilisel tasandil.

Aasta huviharidustöötaja preemia antakse isikule, kes on eelmisel õppeaastal saavutanud väljapaistvaid töötulemusi valla, maakonna või üleriigilisel tasandil.

Aasta noorsootöötaja tunnustus antakse isikule, kes on eelmisel õppeaastal saavutanud väljapaistvaid töötulemusi valla, maakonna või üleriigilisel tasandil.

Tunnustuse saajatele antakse tunnustus ja meene.

Palume taotluste koostamisel kirjeldada kandidaadi väljapaistvaid tulemusi võimalikult põhjalikult. Korrektne taotlus võib tagada kandidaadile edu!

Ettepanekuid preemia määramiseks võivad teha kõik, kasutades taotluse vormi e-keskkonnas SPOKU: piksel.ee/spoku/pohjasakala.

Vallavalitsus ootab hariduspreemiate määramise taotlusi hiljemalt **5. septembril 2026**.

Tunnustuste üleandmine toimub õpetajate päevale pühendatud pidulikul üritusel (toimumise aeg ja koht täpsustamisel).

Põhja-Sakala Vallavalitsuses

06.07.2026

Haridus-, kultuuri- ja seltsitegevuse küsimustes:

• tegevusreal Huviharidus makstakse toetust nelja noore huvitegevusega seotud kulude katteks kokku 624,90 eurot.

Majandusküsimustes:

- anti luba Taevere külas puurkaevu rajamiseks;
- anti kasutusluba Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuse juurdeehitisele;
- jagati katastriüksused Võhma linnas ja Ängi külas ning määrati katastriüksuse jagamisel moodustatavatele uutele katastriüksustele koha- aadressid ja sihtotstarve;
- korraldatakse riigihange „Suure-Jaani kooli renoveerimise eelprojekti koostamine“; moodustati hankemenetluse läbiviimiseks komisjon koosseisus Alvar Pähkel, Lembo Neerot ja Üllar Loper; kinnitati riigihanke alusdokumendid.

Muudel teemadel:

- anti nõusolek avalike ürituste „Kirjandusfestival Elusamus“ ja „Pizzafest“ pidamiseks.

14.07.2026

Majandusküsimustes:

- määrati aadress ja sihtotstarve kahe taotluse alusel seoses kinnistu jagamisega;
- nõustuti isikliku tasuta ja tähtajatu kasutusõiguse seadmisega vallale kuuluvatele kinnistutele Elektrilevi OÜ kasuks;
- anti ehitusluba Kõpu külas asuvate tühjade hoonete lammutamiseks;
- tunnistati nurjunuks pakkumiste puudumise tõttu enampakkumised vallale kuuluvate kinnistute, Kõidama külas Puhkeala ja Võhma linnas Väike tn 23a, müügil ning otsustati korraldada uued enampakkumised madalama hinnaga;
- otsustati teha muudatused riigihanke „Suure-Jaani kooli renoveerimise eelprojekti koostamine“ dokumentidesse.

Muudel teemadel:

- anti nõusolek avalike ürituste pidamiseks vallas:
 - 1) Matk "Tactical Foodpack Expedition Estonia 2026" 24.-26.07.2026 trassil: Suure-Jaani – Rassi – Kurgja – Villevere – Eistvere – Lebavere – Kolga-Jaani – Parika – Tääksi – Olustvere – Suure-Jaani;
 - 2) Pilistvere külapäev 25.07.2026 kell 12–16 Pilistvere rahvamajas ja selle ümbruses;
 - 3) Suure-Jaani kodukandipäevad 31.07.–02.08.2026 Suure-Jaani linnas;
 - 4) Suure-Jaani järvejooks 01.08.2026 kell 11–13 Suure-Jaani järve rannaalal;
 - 5) XXIX Võhma linna päevad ja Kesk-Eesti laat 07.–09.08.2026 Tallinna tn 15 kinnistul ja sellega piirnevatel tänavatel Võhma linnas;
 - 6) Veokoeraspordivõistlus EDC Viljandi koertesprint 29.–30.08.2026 Soomaa metskond 7, Metskülas;
- määrati preemiate saajad konkursil "Kaunis Kodu 2026".

28.07.2026

Haridus- ja kultuuriküsimustes:

- anti nõusolek avaliku ürituse Aiakohvikute päev pidamiseks 09.08.2026 kell 11–22 Võhma linnas, Võhma

Raudteejaama Aidahoone Kohvik kell 11–16 Spordi tn 2 ja Ööbikuöököök kell 13–22 Väike tn 4;

- arvati Suure-Jaani Kooli struktuurist välja Vastemõisa tegutsemiskoht;
- toetatakse 2026/2027. õppeaastal Suure-Jaani Koolis programmi „Sport Kooli“ 1. ja 2. klassi õpilastele täiendavate liikumis- ja sporditegevuste läbiviimiseks.

Sotsiaalküsimustes:

- volitati vallavalitsuse sotsiaaltööspetsialisti Anne-Mai Johansonit esindama 27 ja sotsiaalosakonna juhatajat Karina Saart ühte valla täisealist eestkostetavat igasugusel asjaajamisel ja kõikide õigustoimingute ning tehingute tegemisel;
- valla eelarvest hüvitatakse kahe isiku üldhooldus-teenuse hoolduskulu vastavalt hooldekodu kehtestatud hoolduskulu komponendile, kuid mitte rohkem kui vallavalitsuse poolt kehtestatud piirmäär; kohamaksu puudujääva osa tasub ühel isikul Põhja-Sakala Vallavalitsus ja ühel isikul seadusjärgne ülalpidamiskohustuslane.

Majandusküsimustes:

- kiideti heaks Võhma linnas Tartu tn 10 maakorralduse läbiviimiseks korraldatud hinnapäringu protokoll, millega tunnistati edukaks Katrin Priksi pakkumus summas 1202,80 eurot (sh on käibemaks);
- nõustuti Tällevere külas Pulgasaare katastriüksuse (registriosa nr 319739, katastritunnus 75903:001:0191 ja 75903:001:0192) jagamisega ja määrati jagamisel moodustatavatele neljale katastriüksusele koha-aadress ja sihtotstarve;
- anti arvamus Murru liivakarjääri keskkonnaloa nr VILM-060 täiendava muutmise taotlusele ja otsustati mitte nõustuda keskkonnaloa muutmise;
- kooskõlastati puurkaevu asukoht Kuhjavele küla;
- anti luba ehitamiseks ehitusteatisel alusel Suure-Jaani linnas;
- anti ehitusluba: 1) Võivaku külas kõrvalhoone ümberehitamiseks; 2) Suure-Jaani linnas müügikioski lammutamiseks ning tanklahoone ja rajatiste püstitamiseks;
- seatakse Arjadi külas vallale kuuluvale Väike-Papli kinnistule valla kasuks isiklik kasutusõigus tee kasutamiseks;
- tunnistati pakkumiste puudumise tõttu nurjunuks Kõpu alevikus asuva Viljandi mnt 4 katastriüksuse (registriosa number 25266350), millele asuvad apteegi hoone ja kõrvalhoone, enampakkumine; uus elektrooniline enampakkumine viiakse läbi alghinnaga 16 000 eurot;
- müüakse vallale kuuluvad 3 sõiduauto Mitsubishi i-MiEV elektroonilisel enampakkumisel alghinnaga 10 eurot tükk;
- riigihankel „Põhja-Sakala valla õpilaslinnide teenindamine 2026–2027“ tunnistati edukaks hanke osadele 1, 2 ja 3 aktsiaseltsi Atko Bussiliinid pakkumused; liinikilomeetri maksumus käibemaksuta vastavalt 2,78 €, 4,95 € ja 3,05 €; aktsiaseltsiga sõlmitakse hankaleping teenuse osutamiseks;
- riigihankel „Suure-Jaani Kooli hoone renoveerimise eelprojekti koostamine“ tunnistati edukaks majanduslikult soodsaima pakkumuse P.P. Projekteerimine OÜ pakkumus, mille maksumus käibemaksuta on 48 975,00 eurot; OÜ-ga sõlmitakse hankaleping eelprojekti koostamiseks.

Info:

- Järgmised vallavalitsuse istungid 04.08, 11.08, 18.08 ja 25.08 algusega kell 13.

Sügisest muutub valla lasteaedade osalustasu kord

Põhja-Sakala Vallavolikogu võttis 30. juuni istungil vastu määruse, millega muutub alates 1. septembrist 2026 valla lasteaedade osalustasu kord.

Edaspidi on ühe lapse osalustasu 50 eurot kuus ning kui ühest perest käib valla lasteaias kaks või enam last, ei tule alates teisest lapsest osalustasu

enam maksta. Praktikas tähendab muudatus seda, et pere maksab osalustasu ainult esimese lasteaia käiva lapse eest.

Muudatusega muutub osalustasu süsteem senisest lihtsamaks ja perede jaoks paremini ette planeeritavaks. Kui seni oli osalustasu seotud riikliku alampalgaga ning muutus selle tõusmisel automaatselt, siis edas-

pidi on tasu fikseeritud ega sõltu enam alampalga muutumisest. Vajaduse korral otsustab osalustasu muutmise vallavolikogu.

Alates 1. septembrist 2026 kehtib valla lasteaedades järgmine osalustasu:

- ühe lapse osalustasu on 50 eurot kalendrikuus;
- kui ühest perest käib valla lasteaias kaks või enam last, on pere alates

teisest lapsest osalustasu maksmisest vabastatud.

Vastuvõetud määrus jõustub 1. septembril 2026.

Määrusega saab tutvuda valla dokumendiregistris ning Riigi Teatajas.

FOTO: FB LASTEAED TÄKSIKUD

Kõpu-Tõramaa-Jõesuu teelõik avati pidulikult

Põhja-Sakala vallas avati 3. juulil pidulikult valminud Kõpu-Tõramaa-Jõesuu teelõik. Sündmusel osalesid taristuminister Kuldar Leis, Transpordiameti peadirektor Priit Sauk, Põhja-Sakala vallavanem Tiiu Nõmmik, Tori vallavanem Lauri Luur ning piirkonna ettevõtjad, omavalitsusjuhid, kogukondade eestvedajad ja koostööpartnerid.

Linti lõikasid vasakult taristuminister Kuldar Leis, Transpordiameti peadirektor Priit Sauk ja Põhja-Sakala vallavanem Tiiu Nõmmik ning Tori vallavanem Lauri Luur. FOTOD: MARKO REIMANN

Valminud 8,5 kilomeetri pikkune teelõik sai sümboliliselt avatud lindi läbilõikamisega. Tee avamisel hoidsid linti kohalikud neid Kerli ja Kairi Nurk, kelle sõnul on valminud tee nende jaoks väga oluline ning muudab igapäevase liikumise märksa mugavamaks.

Põhja-Sakala vallavanem Tiiu Nõmmik tänas avakõnes kõiki, kes panustasid teelõigu valmimisse – Transpordiametit, projekteerijaid, ehitajaid ja teisi koostööpartnereid. Tänutäheks hea koostöö eest andis Põhja-Sakala vald Transpordiametile üle tänukingituse.

Vallavanem ütles, et Kõpu-Tõramaa-Jõesuu tee viimase kruusalõigu mustkatte alla viimine on

kogu piirkonna jaoks oluline sündmus.

„See muudab Põhja-Sakala valla inimeste igapäevased sõidud turvalisemaks ja mugavamaks ning annab paremaid võimalused ka siin tegutsevatele ettevõtjatele. Usun, et hea ühendus toob Soomaale rohkem külastajaid ja annab hoogu kohaliku turismi ning väikeettevõtluse arengule,“ ütles Nõmmik.

Ka taristuminister Kuldar Leis rõhutas, et valminud teelõik on oluline investeering kogu piirkonna arengusse.

„Kõpu-Tõramaa-Jõesuu tee viimase 8,5-kilomeetrise kruusalõigu mustkatte alla viimine on oluline investeering nii kohalike elanike kui ka ettevõtjate jaoks. Hea ühendus muudab iga-

päevase liikumise turvalisemaks ja mugavamaks ning loob uusi võimalusi piirkonna ettevõtluse ja turismi arenguks,“ ütles minister.

Pärast tee avamist jätkus päev Suure-Kõpu mõisas ettevõtjate ja kogukonna esindajate kohtumisega taristuminister Kuldar Leisiga. Arutelu modereeris endine Põhja-Sakala vallavanem Karel Tõlp.

Kohtumisel käsitleti piir-

konna ettevõtluskeskkonda ja taristut ning räägiti muu hulgas mobiililevi parandamisest, Soomaa parema ligipääsetavuse tagamisest ning piirkonna järgmistest taristuvajadustest. Kohtumine pakkus võimaluse vahetada mõtteid riigi, omavalitsuste ja ettevõtjate vahel ning otsida ühiselt lahendusi piirkonna edasiseks arenguks.

ANGELA HÄRM
teabespetsialist

Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuse juurdeehitus avati pidulikult

30. juulil avati pidulikult Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuse uus juurdeehitus, mis parandab oluliselt elanike elamis- ja hooldestingimusi ning loob kaasaegsema töökeskkonna töötajatele. Uus hoonest võimaldab tulevikus pakkuda hoolivat kodu veel rohkematele abivajajatele.

Kahekorruselisse juurdeehitusse rajati 20 eluruumi, millest 16 on ühekohalised ja neli kahekohalised. Kõigil tubadel on oma pesuruum ja WC ning mõlemal korrusel paikneb puhketuba vaatega Lõhavere mõisapargile. Uus hoone võimaldab hooldekeskusel pakkuda 24 lisakohta.

Piduliku sündmuse avas hooldekeskuse juhataja Ene Maaten, tänades kõiki, kes on juurdeehituse valmimisse oma panuse andnud.

„Kaua plaanitud ja kiiresti tehtud. Ja väga hästi tehtud,“ võttis Maaten ehitusprotsessi lühidalt kokku. Ta rõhutas, et juurdeehitus tähendab uusi võimalusi nii elanikele kui ka töötajatele ning avaldas heameelt, et tähtsat päeva olid tulnud jagama nii koostööpartnerid, vallaju-

hid, ehitajad kui ka teised külalised. „See rõhutab, et hoolivus, väärikus ja hoolsus on väärtused, mis lähevad korda kogu meie kogukonnale,“ ütles ta.

Enne avamislindi läbilõikamist õnnistas uut hoonet Viljandi praost ning Suure-Jaani ja Kõpu koguduste õpetaja Hedi Vilumaa, soovides õnnistust nii majale kui ka kõigile, kes seal elavad, töötavad ja külas käivad.

Avamisel anti tänukirjad juurdeehituse valmimisse panustanud inimestele ja koostööpartneritele. Tänaati arhitekt Olav Remmelkoo, peatöövõtjat OÜ Silindria Ehitus, objektieeQskonda, omanikujärelvalvet teostanud Kojak Ehitus OÜ esindajat Margus Türkssooni ning Põhja-Sakala valda. Eraldi tunnustati endist volikogu esimeest Aino Viinapuud, kelle toetusel sai projekt omal ajal hoo sisse.

Põhja-Sakala vallavanem Tiiu Nõmmik rõhutas, et uus juurdeehitus on oluline investeering valla inimestesse. Tema sõnul aitab see tagada, et ka hooldust vajades oleks võimalik jääda elama oma kodukoha lähedale ning saada kvaliteetset hooldust väärikas

Pidulikult avamisel lõikasid lindi läbi hooldekodu juhataja Ene Maaten, vallavanem Tiiu Nõmmik ja ehitaja Toomas Perve. FOTOD: MARKO REIMANN

ja kaasaegses keskkonnas.

Ehitaja Toomas Perve sõnul oli eduka ehituse aluseks hea koostöö tellija, projekteerijate, omaniku-järelevalve, alltöövõtjate ja ehitusmeeskonna vahel.

Häid soove ja õnnitlusi töid ka Eesti Hoolekan-de Asutuste Liidu, teiste hooldekodude ning koostööpartnerite esindajad. Sündmus lõpetuseks loigati sümboliliselt läbi avamislint ja kuulutati juur-

deehitus avatuks. Seejärel said külalised tutvuda uute ruumidega.

Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuse juurdeehituse valmimine on oluline samm Põhja-Sakala valla hooldekandeteenuste arendamisel ning loob paremad tingimused nii praegustele kui ka tulevastele elanikele.

ANGELA HÄRM
teabespetsialist

Vallavanema veerg

Hea vallaelanik! Suvi annab võimaluse veidi rahulikumaks elutempoks. Koolivaheajad ja puhkused loovad võimaluse tegeleda nii kodudes kui ka vallas ehituse, korrastamise ning arendustega, et sügisel saaksime jätkata veelgi paremates tingimustes.

Viimastel nädalatel on mitmel pool vallas tehtud heakorra- ja hooldustöid, korrastatud teid ning avalikku ruumi. Need tegevused ei pruugi alati silma paista kohe esimesel hetkel, kuid just järjepidev hool ja väiksemadki parandused loovad meile kõigile meeldiva elukeskkonna. Täname kõiki elanikke, kes annavad meile teada murekohtadest ja pakuvad lahendusi, kogukonna tähelepanelikkus aitab valla oma tööd paremini planeerida ja pöörata tähelepanu meie elukeskkonda puudutavatele kitsaskohtadele.

Suvi on olnud ka kogukondliku elu poolest rikkalik. Külapäevad, kontserdid, spordivõistlused ja muud ettevõtmised on toonud inimesi kokku ning näidanud, et meie valla suurim väärtus on aktiivsed ja hoolivad inimesed. Täna kõiki korraldajaid, vabatahtlikke ning osalejaid, kes panustavad oma aja ja energiaga sellesse, et meie kodukohas oleks põnevaid ja meeldejäävaid sündmusi, mis loovad ühiseid mälestusi ja tugevdavad kogukonnatunnet.

Ees ootab august. August on kuu, mis tähendab paljude jaoks ettevalmistusi uueks õppeaastaks ja sügishooajaks. Ka vallavalitsuses jätkub töö selle nimel, et haridusasutused, avalikud teenused ja taristu oleksid valmis uueks hooajaks. Mitmed arendusprojektid liiguvad edasi ning loodame, et saame peagi jagada ka uusi häid uudiseid nende ettevõtmiste kohta, mille ettevalmistamisega on juba mõnda aega tegeletud.

Soovin rõhutada, et valla areng ei sünni üksnes vallamajas. See sünnib koostöös elanike, ettevõtjate, mittetulundusühingute ja kogukondadega. Meie ühine eesmärk on hoida ja arendada kodukohta nii, et siin oleks hea elada igas vanuses inimestel. Iga ettepanek, märkus või hea mõte aitab sellele kaasa ning julgustan kõiki vallavalitsusega ühendust võtma, kui on küsimusi või ideid, mis võiksid meie valda paremaks muuta.

Loodan, et suvi on pakkunud teile võimalust puhata, veeta aega lähedastega ning avastada ka oma koduvalla kauneid paiku. Sageli ei pea elamuste leidmiseks kaugele sõitma – need on olemas siinsamas meie metsades, matkarakadadel, veekogude ääres ja külades. Hoiaime neid paiku ning suhtume üksteisesse hoolivalt, sest just nii sünnib tugev kogukond.

Soovin teile ilusat suve jätku, rõõmsaid kohtumisi ning tegusat augustit!

TIIU NÕMMIK
vallavanem

FOTO: MATI FOTO OÜ

Tunnustus

Tänu kiri pühendunud vallakodanikele

Juulis avaldati tänu, tunnustati ning anti Põhja-Sakala vallavanema tänukiri:

Krista Koiksaar – pikaajalise, kohusetundliku ja südamega tehtud töö eest abiõpetajana Suure-Jaani lasteaia Sipsik;

Ülle Udras – pikaajase ja hooliva panuse eest sotsiaalvaldkonnas Olustvere, Suure-Jaani ja Põhja-Sakala valla heaks.

Palju õnne tänukirja saajatele!

Aitäh kõige eest! Rõõmu andmisest ja hingerahu südamesse!

Tänukirjaga tunnustatakse:

- 1) vallavalitsuse ja valla hallatavate asutuste töötajaid, kes on oma töös saavutanud silmapaistvaid tulemusi või kes on kohusetundlikult ja pikka aega täitnud oma tööülesandeid;
- 2) vallas tegutsevaid isikuid, seltse, ühinguid ja muid kollektive nende tegevuse eest valla elanikkonna ühistevõtmise arendamisel või nende juubelitähtpäevade puhul;
- 3) valla asutusi eriliste saavutuste või nende tegevuse juubelitähtpäevade puhul.

Meie inimesed

Rubriigis „Meie inimesed“ tutvustab Põhja-Sakala sotsiaalteenuste keskus oma töötajaid – neid, kelle igapäevane panus aitab hoida meie kogukonda.

Hooldustöötaja-perenaine Veronika Männiste-Raidsalu – Kõpu STK süda

FOTOD: LEMBI UULIMAA

Kõpu alevikku sisse sõites jääb Viljandi maantee äärde suurte põlispuude varju kahekordne, lilleõites, hallides toonides hoone. See on Kõpu sotsiaalteenuste keskus – kohalike jaoks lihtsalt STK. Kunagine Kõpu haigla ja hooldekodu läbis 2021. aastal põhjaliku uuenduse ning sai täiesti uue sisu. Kuid maja süda jäi, see on meie Veronika.

Aastakümnete pikkune

pühendumus oma kodukohas

Veronika on kogu oma elu elanud Mulgimaal ning Kõpu on olnud tema koduks ligi 40 aastat. Tema maakodu asub aleviku lähedal. Abikaasa ja poeg töötavad põllumajanduses ning tütar õpib kutsekoolis siseviimistlejaks.

Suure osa oma tööelust – kokku üle 30 aasta – on Veronika pühendanud

hoolekandevaldkonnale. Tema teekond algas just samas hoones (Viljandi mnt 11) juba 1991. aastal. Veronika tõdeb kergusega, et leidis oma tõelise kutsumuse kohe: „Töö inimestega sobis mulle algusest peale.“

Kui valla hooldekodu 2021. aastal suleti, arvas Veronika, et tema aeg selles majas on ümber. Hoone rekonstrueeriti poole aastaga, loodi 13 mugavat sotsiaaleluruumi. Ootamatult leidis Veronika end taas samast kohast, valmis uuteks väljakutseteks. Nagu Veronika ise muigamisi ütleb, on ta selle maja kõige „vanem elanik“ – staaži tuleb ju kokku üle kolme aastakümne! Lisaks varasematele õpingutele, lõpetas ta töö kõrvalt kaheaastase hooldustöötaja kutseõppe Järvamaa Kutsehariduskeskuses.

Maja perenaine selle kõige paremas tähenduses

Sotsiaaleluruumid on mõeldud inimestele, kes vajavad iseseisvaks toimetulekuks turvalist elupaika koos kõrvalabiga. Teenusele suunab abivajajaid valla sotsiaaltöötaja. Eesmärgiga kodukoha lähedal saada toetavaid teenuseid. Mõni elanik viibib majas lühiajaliselt, teised jäävad pikemaks. Ööpäevaringset hooldust majas ei ole – eesmärk on toetada elanike enda aktiivsust ja iseseisvust nii palju kui võimalik, et edasi lükata hooldekodusse minekut. Samuti julgustatakse elanikke üksteist igapäevaelus toetama.

Veronika roll on olla maja perenaine selle sõna kõige paremas tähenduses. Igapäevase töö kõige suuremaks eelduseks on hea suhtlemis- ja kuulamisoskus ning kannatlikkus. Ta abistab toidu valmistamisel, riiete pesemisel, kaupluses käimisel, suhtlusel tervishoiutöötajatega ning hoolitseb ruumide korrashoiu eest. Koos elanikega hooldatakse maja ümbrust – lillepeenarde rohimine, trimmerdamine ja muru niitmine. Nii tekib meie elanikest üks suur ja hoiatud pere. Koos on keedetud õunamoosi ja kirsisiirupit – iga elaniku panust hinnatakse kõrgelt. Veronika jaoks on tema töö parimaks tunnustuseks see, kui inimene tunneb end nagu kodus. Mitmed algselt „talvituma“ tulnud elanikud on kevadel tunnistanud, et nad ei soovi enam üksinda koju tagasi minna.

Kogukonna kaasaja ja soe huumor

Kuigi töös tuleb ette ka keerulisemaid olukordi (mured hügieeniharjumustega või alkoholilem-

bus – mis nõuab raudseid närve ja tohutut kannatlikkust), tuleb Veronika tööle alati rõõmuga. Talle meeldib oma töös suur vaheldusrikkus, kunagi ei hakka igav. Ta tunneb, et on vajalik ja oodatud.

Veronika on tagasihoidlik ja eelistaks oma olemuselt olla pigem nähtamatu, kuid ta on majja toonud tõelise kogukonnamoju. On alati lahendused – kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab. Ta on suutnud aktiivselt kaasata eakamat kogukonda. Veronika sõnul on see tänu Viivele (Viive Lehtla – eakate kogukonnamoju eestvedaja Kõpus). Maja on rahvast alati täis kui toimuvad muusika- ja liikumisringid, peetakse jõulusid ja sünnipäevapidamisi. Käima on lükatud näputöö- ja õmblusring. Jõulupühased peab Veronika ise väga oluliseks. Iga elanik ja kohaletulija saab alati toreda, omatehtud kingituse. Ühel aastal meisterdas Veronika peaukse esikusse vahva elusuuruse jõuluvana. Pärast seda, kui iga tulija jõuluvana viisakalt tere-

tas, selgus, et sai vist liiga tõetruu...

Keerulistes olukordades on Veronika suureks relvaks huumor, mis annab jõudu nii talle endale, klientidele kui ka kolleegidele. Suurt tuge pakub kokkuhoidev kollektiiv – eriti koduhooldustöötaja Krista ja teine perenaine Margit.

Kolleegide tänu ja tunnustus

Isegi kõige pingelises olukordades suudab Veronika kasutada huumorimeelt ja säilitada sisemise rahu. Me kolleegidena hindame kõrgelt tema julgust seista alati nõrgemate eest. Seda sitkust, mis on aidanud selles nõudlikus ametis aastakümneid vastu pidada ja ikka tööst rõõmu tunda.

Veronika moto on – Igaüks peab olema majja oodatud ja hoitud! Aitäh sulle, Veronika!

LEMBI UULIMAA

Põhja-Sakala sotsiaalteenuste keskuse juhataja

Piltuudised

FOTOD: ERAKOGUST

9. juulil peeti SA Perekodu uue peamaja sarikapidu – oluline ehitusetapp, mis annab märku hoone valmimisele lähemale jõudmisest.

Sündmusel osalesid ka Põhja-Sakala vallavanem Tiit Nõmmik ning vallavolikogu esimees Taavi Umal. Koos ehitajate ja teiste osapooltega tähistati ühiselt tehtud tööde edenemist ning tänati kõiki, kes panustavad uue kodu valmimisse.

SA Perekodu pakub tuge erivajadusega lastele ja nende peredele ning korraldab muu hulgas ka Põhja-Sakala valla laste tugiisikuteenust.

Uus peamaja loob Perekodu elanikele kaasaegsemad ja paremad elutingimused ning toetava kasvukeskkonna.

FOTOD: KATRIN RAESTIK

Kõo raamatukogu, mis tegutseb 10. juulist alates Kirivere kooli ruumides, pakub nüüd uut mugavat võimalust – raamatuid saab laenutada ja tagastada ka siis, kui raamatukogu on suletud.

Kui soovid raamatut laenutada, anna sellest raamatukogu lahtiolekuaegadel raamatukoguhoidjale teada. Soovitav on raamat jäetaks laenutuskappi ning sulle edastatakse kapi avamiseks vajalik uksekood.

Samasugused tagastus- ja laenutuskapid on olemas ka Tääksi, Sürgavere ja Vastemõisa raamatukogude juures. Suure-Jaani raamatukogus täidab sama eesmärgi raamatukapp.

FOTO: MARKO REIMANN

Selgus Suure-Jaani Kooli renoveerimise eelprojekti koostaja

Põhja-Sakala Vallavalitsus tunnistas riigihankel „Suure-Jaani Kooli hoone renoveerimise eelprojekti koostamine“ edukaks P.P. Projektteerimine OÜ pakkumuse. Ettevõtte koostatud pakkumus osutus üheksa esitatud pakkumuse seast majanduslikult soodsaimaks.

Eelprojekti koostamise maksumus on 48 975 eurot (käibemaksuta). Vallavalitsus sõlmib ettevõttega hankelepingu, mille alusel alustatakse Suure-Jaani Kooli hoone renoveerimise eelprojekti koostamist.

Saame tuttavaks

Sandra Ilmjärv,
peretöötaja

Alates 1. juulist töötab Põhja-Sakala Vallavalitsuse sotsiaalosakonnas peretöötajana Sandra Ilmjärv, kelle eesmärk on toetada lastega peresid ning aidata kaasa nende paremale toimetulekule ja heaolule.

Sandra õpib praegu sotsiaaltööd Tallinna Tehnikakõrgkoolis ning on koolipraktika käigus saanud kogemusi laste ja peredega töötamisel. Teda motiveerib soov panustada oma koduvalla arengusse ning olla toeks inimestele, kes vajavad abi, julgustust või suunamist.

„Usun, et enda oskuste ja sooviga pühenduda saan panustada perede heaolu ja elukvaliteedi parandamisse. Soovin ühendada õpingud praktilise tööga, omandada uusi kogemusi ning näha, kuidas meie ühine töö aitab kaasa positiivsetele muutustele perede elus,“ ütleb Sandra.

Enda tugevusteks peab ta kohusetundlikkust, head pingetaluvust, empaatiavõimet ja lahendustele orienteeritud mõtteviisi. Ta väärtustab avatud suhtlemist, koostööd ning usub, et mõistev suhtumine aitab luua positiivseid muutusi inimeste eludes.

Peretöötaja peamine ülesanne on toetada Põhja-Sakala vallas elavate lastega perede ja teiste abivajajate iseiseisvat ning turvalist toimetulekut. Töö hõlmab perede nõustamist ja juhendamist nende loomulikus keskkonnas, koostööd laste heaolu spetsialistide, haridusasutuste ja teiste koostööpartneritega ning perede tugevuste ja võimaluste märkamist, et aidata ennetada probleemide süvenemist ja parandada elukvaliteeti.

Anne-Mai Johanson,
sotsiaaltööspsialist

13. juulist töötab Põhja-Sakala Vallavalitsuse sotsiaalosakonnas sotsiaaltööspsialistina Anne-Mai Johanson.

Anne-Mai on lõpetanud Tartu Ülikooli Pärnu kolledži sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korralduse eriala

FOTO: MARKO REIMANN

ning on viimased kolm aastat töötanud Elva Vallavalitsuses sotsiaaltöö spetsialistina. Senises töös on ta tegelenud klientide nõustamise ja toetamisega, sotsiaalteenuste korraldamisega, koostööga erinevate partneritega ning dokumentide menetlemise ja otsuste ettevalmistamisega.

Viimased kolm aastat on Anne-Mai töötanud Elva Vallavalitsuses sotsiaaltöö spetsialistina. Tema igapäevatöö on hõlmanud klientide nõustamist ja toetamist, sotsiaalteenuste korraldamist, koostööd erinevate partneritega ning dokumentide menetlemist ja otsuste ettevalmistamist.

Enda tugevustena peab Anne-Mai oluliseks kohusetundlikkust, rahulikku meelt, empaatiavõimet ja head suhtlemisoskust. Ta hindab süsteemsust, täpsust ja koostööd ning soovib oma teadmiste ja kogemustega panustada inimkeskse ja professionaalse abi pakkumisse.

Töö ja eraelu tasakaalu aitab Anne-Mail hoida aeg, mida ta veedab lähedastega. Lisaks meeldib talle liikuda looduses ning hoida nii vaim kui ka keha aktiivsena trenni tehes.

Maarja Lustus,
peretöötaja

15. juulist alustas Põhja-Sakala Vallavalitsuse sotsiaalosakonnas peretöötajana tööd Maarja Lustus.

Maarjal on pikaajaline kogemus erivajadustega inimeste toetamisel. Alates 2014. aastast on ta töötanud Viljandi Haigla hooldekandekeskuses hooldaja ja tegevusjuhendajana, toetades igapäevaselt erivajadustega ja dementsusega kliente. Senine töö on andnud talle väärtusliku kogemuse

turvalise ja toetava keskkonna loomisel, inimeste igapäevaelu toetamisel ning usaldusliku kontakti hoidmisel.

Peretöö juures peab Maarja kõige olulisemaks oskust inimest kuulata, mõista ja toetada. Ta väärtustab koostööd, on õppimisvõimeline ning soovib oma teadmisi ja oskusi pidevalt täiendada, et pakkuda peredele parimat võimalikku tuge.

Enda tugevustena nimetab Maarja empaatiavõimet, kannatlikkust, head suhtlemisoskust ning oskust jääda rahulikuks ka keerulistes olukordades. Teda motiveerib soov teha tähendusrikast tööd ja aidata kaasa sellele, et inimesed ei jääks oma muredega ükski.

FOTO: KARINA SAAR

Maarja on kahe lapse ema. Vabal ajal meeldib talle veeta aega koos perega, reisida ja avastada uusi paiku. Samuti naudib ta looduses jalutamist, mis aitab puhata, koguda uusi mõtteid ja hoida tasakaalu.

Ly Sari,
finantsjuht/pearaamatu-
pidaja

Põhja-Sakala vallavalitsusega liitus 15. juulil finantsjuhi/pearaamatu-
pidajana Ly Sari.

Lyl on enam kui 20-aastane kogemus nii avalikus kui ka erasektoris finants-, personali- ja haldusjuhtimises. Oma karjääri jooksul on ta töötanud muu hulgas Viimsi Halduses finantsjuhina, Riigi Infosüsteemi Ametis administratiivteenistuse juhi ja peadirektori asetäitjana, Rahandusministeeriumis seirejuhina ning Sisekaitseakadeemias finantsjuhi ja personalijuhina.

Hariduselt on Ly rahvusvahelise ärijuhtimise bakalaureus ning rahvusvaheliste suhete ja Euroopa uuringute magister. Lisaks on ta end järjepidevalt täiendanud juhtimise, strateegilise planeerimise, kvaliteedijuhtimise ja coaching' u valdkonnas.

Ly tugevuseks on oskus näha organisatsiooni tervikuna ning siduda finantsjuhtimine strateegiliste eesmärkidega. Ta väärtustab selget kommunikatsiooni, süsteemset mõtlemist ja head koostööd ning usub, et läbipaistev ja hästi korraldatud finantsjuhtimine aitab organisatsioonil oma eesmärgi ellu viia.

Lisaks numbritele paeluvad Lyd võõrad maad ja keeled. Nooremana tegi ta tiiru ümber maakera ning lisaks inglise ja saksa keelele on ta õppinud ka vene, soome, hispaania ja prantsuse keelt.

Ka väljaspool tööd peab Ly oluliseks ühiskonda panustamist. Ta on Häirekeskuse vabatahtlik riigiinfo 1247 liinil, regulaarne veredoonor ning toetab SOS Lasteküla ja puudust kannatajaid peresid.

Ly peres kasvab neli last. Kolm neist on juba täisealised ja leidnud oma tee. Pere noorim, 14-aastane pesamuna, hoolitseb aga kahe kassi ja deegu eest.

Tere tulemast vallavalitsuse meeskonda! Olgu teie uus amet täis põnevaid väljakutseid, häid koostööpartnerid ja kordaminekuid!

FOTO: KADI SOOLO

30 aastat sõprust: Põhja-Sakala delegatsioon külastas Jokioist

Juuni lõpus külastas Põhja-Sakala valla delegatsioon Soomes asuvat sõprusvalda Jokioist. Delegatsiooni kuulusid vallavolikogu liikmed Taavi Umal ja Arnold Pastak, raamatukoguhoidja Hiie Leppik, rahvatantsurühm Hilised Õied koos juhendaja Tiitu Siimuga ning bussijuhid Tauno Härjinen, kes oli ühtlasi üks reisi korraldamise eestvedajaid, ja Sulev Kübar.

Vastuvõtt oli soe ja südamelik: kohtuti Jokioise valla esindajatega, kes andsid ülevaate valla tegemistest, ning külastati kohalikku raamatukogu. Samuti tutvuti Minkiös asuva Jokioise raudteemuuseumiga, mis on tuntud oma ajaloolise kitsarööpmelise raudtee poolest ning mida hoiavad

ja arendavad entusiastid. Muuseumis saab tutvuda ajalooliste vedurite ja vagunitega ning sõita muuseumraudteel Jokioise ja Humppila vahel.

Külaskäigu üheks tähtsündmuseks kujunes laupäeva õhtul Kyläsepan suveteatris toimunud rahvalike tantsude õhtu, mis oli pühendatud endise Olustvere valla ja Jokioise valla sõprusuhete 30. aastapäevale. Lavale astus ka Põhja-Sakala rahvatantsurühm Hilised Õied ning õhtu lõppes ühise tantsuringiga, milles löid kaasa ka pealtvaatajad.

Raamatukoguhoidja Hiie Leppiku sõnul pakkus Jokioise raamatukogu külastus palju huvi. „Põnev oli tutvuda kolleegide töökorralduse, ruumide ja võimalustega. Mõlemal raamatukogul on oma tugevused

ning tekkis hea võimalus kogemusi võrrelda ja üksteiselt õppida,“ sõnas Leppik.

Külaskäigu järel on Põhja-Sakala ja Jokioise raamatukogutöötajad juba ka e-posti teel ühendust pidanud, panes sellega aluse edasisele valdkondlikule koostööle.

Jokioise ja endise Olustvere valla sõprussuhe sai alguse 1996. aastal ning jätkub nüüd Põhja-Sakala valla kaudu. Lisaks kultuurivahetusele ja ühistele ettevõtmistele pakkus külaskäik võimaluse tutvuda Jokioise kogukonna ja kohaliku elu korraldusega ning luua uusi erialaseid kontakte. Sellised kohtumised aitavad hoida pikaajalisi sõprussidemeid, vahetada kogemusi ja luua uusi koostöövõimalusi, millest sünnivad sageli head algatused ka tulevikuks.

Piletikontroll muuseumraudteel – ajalooline raudteesoit oli üks Jokioise külaskäigu meelde jäävamaid elamusi.

Raudteemuuseumis sai tutvuda ajalooliste vedurite, vagunite ja muu kitsarööpmelise raudtee pärandiga.

Ärasõidueelne ühispiit mõisarestorani ees koos külalishelke pererahvaga, kelle juures peatuti.

Jokioise raamatukogu avarad ja valgusküllased ruumid pakuvad head võimalust tutvuda naabrite töökorraldusega.

Rahvatantsurühm Hilised Õied esinemas Kyläsepan suveteatris.

Jokioise raamatukogu direktor Anne Lätti tutvustas külalistele raamatukogu ning rääkis selle igapäevast ja võimalustest.

Jokioise vallasekretär Mika T. Rantala koos volikogu liikmete Arnold Pastaku ja Taavi Umala.

Juuli algusest kehtivad uued varjumisnõuded – Põhja-Sakala vallas on kolm avalikku varjumiskohta

Alates 1. juulist kehtivad Eestis uued nõuded varjendite rajamisele ja hoonete varjumisplaanidele. Põhja-Sakala vallas on praegu kolm avalikku varjumiskohta, kuhu saab vahetu ohu korral vajadusel varjuda. Uued nõuded aitavad parandada elanikkonna kaitset kriisi- ja ohuolukordades.

Põhja-Sakala vallas on avalikud varjumiskohad kolmes asukohas:

Võhma – Konsumi kauplusehoone (Tallinna tn 26),

Suure-Jaani – teenindushoone (Pärnu tn 10),

Pilistvere – Pilistvere kirikla (pastoraadimaja) keldrikorrus.

Avalikud varjumiskohad on mõeldud kasutamiseks vahetu ohu korral. Nende asukohad on tähistatud rahvusvaheliselt ühtse varjumise märgiga ning leitavad ka avalike varjumiskohtade kaardilt.

Alates tänasest jõustunud nõuetega astub Eesti olulise sammu elanikkonnakaitse tugevdamisel. Edaspidi tuleb uutesse suurematesse hoonetesse rajada nõuetele vastavad varjendid ning nii uutele kui ka olemasolevatele suurematele hoonetele koostada varjumisplaan. Selle eesmärk on tagada, et kriisiolukorras oleks inimestel selge, kuhu varjuda ja kuidas varjumine on korraldatud.

Pilistvere kirikla keldrikorrusel asub üks Põhja-Sakala valla kolmest avalikust varjumiskohast.

FOTO: CARL HEINRICH PRUUN

Uute nõuete kohaselt tuleb:

- rajada avalikud varjendid uutesse hoonetesse, mida külastavad suured rahvahulgad või mille suletud netopind on vähemalt 10 000 m²;

- rajada mitteavalikud varjendid uutesse elu- ja avalikesse hoonetesse, mille suletud netopind on vähemalt 1200 m²;

- koostada varjumisplaan kõikidele uutele ja olemasolevatele hoonetele, mille suletud netopind on üle 1200 m². Varjumisplaan peab olema valmis hiljemalt 1. juuliks 2027.

Päästeamet rõhutab, et varjend ja varjumiskoht ei ole sama. Varjend on spetsiaalselt ehitatud ja tugev-

datud ruum, mis kaitseb plahvatusel, lööklaine ja lenduvate esemete eest. Varjumiskoht on olemasolevas hoones paiknev ruum, mis pakub ohu korral küll kaitset, kuid ei vasta varjendile kehtestatud ehituslikele nõuetele. Ka olemasolevaid hooned tuleb võimaluse

korral kohandada varjumiskohtadeks.

Avalike varjumiskohtade asukohti saab vaadata Päästeameti ja Maa-ameti avalikult kaardilt ning täpsemat infot varjumise kohta leiab Päästeameti veebilehelt.

PÄÄSTEAMET

Kriisikindlus algab kogukonnast. Hea meel on jagada, et SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali kogukondade kriisivalmiduse toetusvoorus sai 155-st esitatud projektist rahastuse 33, nende hulgas ka ainsana Viljandimaalt Põhja-Sakala valla projekt. Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Pilistvere Andrease kogudus saab toetuse 33 136,67 eurot, et arendada Pilistvere kogukonna kerksuskeskust ja varjumiskohta, aidates suurendada kogukonna valmisolekut erinevateks kriisiolukordadeks. Edu projekti elluviimisel!

Omaavalitsused saavad hulkuvate ja ohtlike loomadega kiiremini sekkuda

Kitsed jooksus. Hulkuvad või järelevalveta loomad võivad ohustada nii liiklust kui ka loomade endi heaolu.

FOTO: ERAKOGUST

1. juulil jõustunud seadusemuudatused annavad kohalikele omaavalitsustele senisest rohkem võimalusi hulkuvate ning ohtu põhjustavate loomadega tegelemiseks. Muudatuste eesmärk on parandada nii inimeste kui ka loomade heaolu ning võimaldada probleemsetele olukordadele kiiremini reageerida.

Põhja-Sakala vallas tuleb aeg-ajalt ette juhtumeid, kus avalikus kohas liiguvad omanikuteta või järelevalveta loomad.

Samuti võib ette tulla olukordi, kus looma pidamistingimused ei taga tema heaolu või loom kujutab ohtu inimestele ja teistele loomadele. Seadusemuudatused annavad omaavalitsusele senisest selgemad õigused sellistes olukordades sekkuda.

Olulisemate muudatustena võib omaavalitsus nüüd:

- sekkuda juba siis, kui on alust arvata, et loom võib kujutada ohtu inimeste või teiste loomade turvalisusele;
- teha loomapidajale ettekirjutusi puuduste kõrvaldamiseks;
- vajadusel võtta loom ajutiselt oma hoole alla, kui olukord seda nõuab;
- rakendada kiiremini

abinõusid ka hulkuvate loomade puhul.

Kuigi omaavalitsuse õigused laienevad, jääb loomapidaja peamine kohustus endiselt samaks – tagada, et loom oleks nõuetekohaselt peetud, ei pääseks omapäi liikuma ega ohustaks inimesi või teisi loomi. Vastutustundlik loomapidamine aitab ennetada olukordi, kus omaavalitsus peab sekkuma.

Kui märkad Põhja-Sakala vallas hulkuvat või ohtlikku looma või kahtlustad, et loom vajab abi, anna sellest teada Põhja-Sakala valdavalitsusele. Kiire reageerimine aitab kaitsta nii inimesi kui ka loomi.

REGIONAAL- JA PÕLLU-
MAJANDUSMINISTEERIUM

Eesti Keskkonnateenused: kõige kallim asi, mida prügi-kasti visata, on banaanikoor

Augustis jõuab riiklike ladestus- ja põletustasude tõus inimeste ja ettevõtete jäätmearevetele. Eesti Keskkonnateenuste sõnul on huvi liigiti kogumise võimaluste vastu viimastel nädalatel märgatavalt kasvanud – küsitakse nii biojäätmete, pakendite kui ka klaasi eraldi kogumise võimaluste kohta.

„Võiks öelda, et kõige kallim asi, mida inimesed prügikasti viskavad, on banaanikoor! Jah, banaanikoor ise ei maksa midagi, aga kui see satub segaolmejäätmete hulka, muutub selle äravedu palju kallimaks kui õiges konteineris. Biojäätmete eraldi kogumine on enamasti 80–90% soodsam kui sama koguse üleandmine segaolmena. Mida rohkem biojäätmelid jõuab segaolmekonteinerisse, seda kallimaks muutub jäätmeevedu inimese jaoks. Ja seda on ka inimesed teadvustanud,” sõnas Eesti Keskkonnateenused juhatuse liige Bruno Tammaru.

„Augustis saavad esimesed jäätmeareved, millel kajastub riiklike käitlustasude tõus. Meie poole on pöördunud tavapärasest rohkem nii eraisikuid kui ka ettevõtteid, kes otsivad võimalusi vähendada segaolmejäätmete hulka ja hoida jäätmekulud kontrolli all. Otsime ka kõigile sobivad lahendused,” lisas Tammaru.

Samm number üks

Keskmes Eesti segaolmekonteineris moodustavad pakendid, paber, klaas ja biojäätmelid ligikaudu 80% sisust.

Neil, kellel on seni kõik jäätmed läinud ühte konteinerisse, tasub alustada lihtsast sammust: koguge eraldi biojäätmelid. See vähendab oluliselt segaolme hulka ning aitab leevendada jäätmehindade tõusu mõju pere eelarvele.

Kõigis Eesti piirkondades on võimalik kõigi- ja sööklajajäätmelid liigiti kogutult üle anda. See tähendab, et hinnatõusu ei pea lihtsalt leppides vastu võtma – igaüks saab oma jäätmearevet mõjutada, vähendades segaolmejäätmete kogust ja suunates biojäätmelid eraldi.

Biojäätmelid on kahjuks segaolmekastides endiselt palju, kuigi ei tohiks olla. „Biojäätmelid on mahult suured ja raske, need moodustavad segaolmekastidest päris suure osa. Ühtlasi läheb segaolmekastis raisku biojääde kui tooraine: eraldi kogudes saab neist toota komposti või biogaasi. Kui biojäätmelid satuvad segaolmesse, läheb see väärtuslik tooraine lihtsalt kaotsi.“

Teine oluline samm: pakendid ja klaaspakendid

„Kui biojäätmelid on eraldatud, tasub järgmise sammuna võtta ette pakendid ja klaas. Ka need ei tohiks jõuda segaolmekonteinerisse. Pakendite eraldi kogumine on segaolme äraandmisest märksa soodsam ning vähendab oluliselt kõige kallima jäätmeliigi ehk segaolme kogust. Näeme konteinerite sisu pealt, et peamiselt ongi segaolme konteinerites pakendid ja klaaspakendid, nii et arenguruumi on,” rääkis Tammaru.

Pakendite ja klaaspakendite kogumise võimalused sõltuvad piirkonnast. Tiheasustusaladel on kodulähedased kogumislahendused alati olemas ning korteriühistutel tasub vajadusel pöörduda oma jäätmevedaja või kohaliku omaavalitsuse poole. Eramajade omanikud saavad samuti uurida, millised lahendused nende piirkonnas võimalikud on. „Kui ei ole just väga kauge talu metsa taga, siis üldiselt leiame me ka alati pakendite ja klaaspakendite eraldi kogumisele lahenduse”, täiendas Tammaru.

Kui sobiva lahenduse leidmine tekib küsimusi, aitab nõu ja infoga Eesti Keskkonnateenuste infotelefon. Kontaktid leiab Eesti Keskkonnateenused veebilehelt → Klienditugi → Kontakt.

Meeldetuletuseks: biojäätmelid liigiti kogumine aitab vähendada segaolmejäätmelid hulka ning hoida jäätmeveo kulud kontrolli all.

EESTI KESKKONNATEENUSED

Pane tähele! Uppumisohus inimene ei pruugi appi hüüda

Sinivetikad teevad suplusvee ääres igal suvel inimesed ettevaatlikuks. Kui vesi öitseb, räägitakse ikka sellest, et targem on jääda kaldale. Ometi on suvise suplushooaja kõige eluohtlikum mure aga hoopis veekogu ääres napsitamine.

Liiga sageli algab õnnetus täiesti tavalisest puhkusepäevast. Ilm on soe ja seltskond hea, koos tehakse mõned joogid. Lõbusas meeleolus tekib mõte liikuda kuskile veekogu äärde pidutsema, minna ujuma, hüpata sillalt vette, proovida üle järve ujuda või minna paadi, SUP-laua või muu vahendiga vee peale. See on aga hetk, mil inimelu satub ohtu.

2025. aastal hukkus Eestis veeõnnetustes 30 inimest. Enamik hukkunutest olid mehed ning suur osa neist olid joores või joobekahtlusega. Suplemisel hukkunute puhul on suvekuudel joobe osakaal viimaste aastate andmetel eriti kõrge. Need inimesed

olid kellegi isad, pojad, sõbrad ja naabrid.

Alahinnatud mõjud

Alkoholi tarvitanud inimese kehas toimuvad joogi mõjul muutused, mida kiputakse alahindama. Tasakaal, koordinatsioon ja reaktsioonikiirus vähenevad. Ka nõrk joores või pohmell võib vees osutada ohtlikuks. Vees hetkeks tasakaalu kaotades võib vesi ootamatult hingamisteedesse sattuda. See võib põhjustada kõrikrambi, mis sulgeb õhu juurdepääsu kopsudesse, või satub vesi otse kopsudesse. Mõlemal juhul tekib hapnikupuudus vereringes ja ajus ning inimene kaotab teadvuse. Lisaks laiendab alkohol veresooni, külm vesi aga ahendab neid. Külma vee ja alkoholi koosmõju võib suurendada südamerütmihäirete, teadvusekaotuse ja uppumise ohtu.

Uppumine ei näe enamasti välja nagu filmis. Uppumisohus inimene ei pruugi appi karjuda ega kätega vehkida. Kõik toimub ruttu ning kogu jõud kulub pinnal püsimisele ja hingamisele. Ohuhetkele võivad viidata hoopis vaikseks jäämine, ebaloomulikus asendis vees püsimine, paigalolek, paaniline raabelemine, pea korduv vajumine vee alla ja taas

pinnale ilmumine või see, et inimene hõljub selili või näoli vees. Sel hetkel ei tasu oodata, kuni olukord selgineb, vaid kontrollida kohe, kas inimene reageerib, ja kutsuda abi.

Kui inimene on juba vees ja tundub hädas, anna sellest teada ranna vetelpäästele või vetelpääste puudumisel helista kohe 112. Alati võid ka appi hüüda, et sündmusele tähelepanu tõmmata. Arvestada tuleb sellega, et vette appi rutates võid sattuda ise ohtu. Uppuja jõud on meelestu ja ta klammerdub päästma tulnud inimese külge surmahäardesse. See tähendab, et ta võib kogemata vee alla tõmmata ka abistaja, eriti kui kasutatakse valesid päästevõtteid.

Kui leiad, et hädasolija abistamine on sulle siiski jõukohane, siis esmalt vaata, kas läheduses on olemas mingisugused ujuv- või päästevahendid, mida hädasolijale visata, et teda veepeal hoida. Päästerõngas ja viskeliin on parimad abivahendid hädasolija päästmiseks.

Neid võib nt leida veekogude ääres olevatelt veeohutusstendideelt. Meeles tuleb pidada, et sinu ja uppuja vahele peab alati jääma mingi ese, näiteks päästerõngas, aer, kanister või mõni muu ujuv vahend. Kätt ei tohi uppujale mingil ju-

hul ulatada, kui puudub väga kindel tugipunkt või päästevahend.

Julgus sekkuda

Viimaste aastate päästesündmused näitavad, et hädasolija tekib ka pealtnäha kõige tavapärasesmates olukordades. Päästjad on toonud kaldale inimesi, kes ujusid jõel tugeva voolu tõttu kaldast eemale ega saanud enam tagasi; inimesi, kes otsustasid joobnuna üle järve ujuda; seltskondi, kes läksid purjus peaga hädasolijale appi ja sattusid ka ise ohtu. On olnud ka juhtumeid, kus joobes inimesed on sõitnud veele ujuvvahendi, parve või isegi lahti ühendatud olukorrad oleksid võinud

lõppeda väga halvasti.

Mida siis teha?

Kõige tähtsam on teel vee äärde pere või sõpradega kokku leppida, et alkoholi tarvitanud inimene ei lähe vee äärde, vette ega vee peale. Seltskonnas olgu vähemalt üks kaine inimene, kes märkab ja vajadusel sekkub. Just julgus sekkuda on see, mis võib säästa elu. Kui sõber tahab joobnuna ujuma minna, ei piisa naljatamisest või lootusest, et ta mõtleb ümber. Tuleb öelda selgelt: „Sa ei lähe vette.“ Vajadusel tuleb meelitada ta veepiirilt eemale, pakkuda vett, süüa ja muud tegevust. Asendustegevus võib olla abiks, et tähelepanu vette minekult kõrvale juhtida.

Ole julge sekkuma ka siis, kui oled kõrvaltvaataja. Kui märkad rannas või sadamas seltskonda, kus keegi hakkab purjus peaga vette või paati minema, sekku. Kui olukord tundub ohtlik ja sind ei kuulata, helista 112. Päästeamet on korduvalt näinud, et kõrvalseisja kiire kõne võib päästa elu.

Suviste sinivetikate eest oskame end enamasti hoida, kuid sama ohutunne peab meil olema ka alkoholi suhtes. Kõige turvalisem ujumine on kaine ujumine. On meie kõigi ühine vastutus, et suvi ja puhkus lõppeks toredate mälestustega.

TUULI TAAVET

Päästeameti ennetustöö osakonna ohutusteadlikkuse ekspert

Hea bussiga reisija!

Alates 9. juulist jõustuvad muudatused mitmel Põhja-Sakala valda läbival bussiliinil. Uued sõiduplaanid toovad paremaid ühendused Tallinna suunal ning lisandub ka uus õhtune väljumine Olustvere suunas.

Muudatused on seotud Hansaliinide kommertsliinide lõpetamisega. Nende asemel hakkab

Tallinn–Paide–Türi–Viljandi liine teenindama Estonian Lines. Kuigi Tallinna suunal jääb üks väljumine vähemaks, säilib ühendus pealinnaga ning lisandub varahommikune võimalus jõuda Tallinnasse enne tööpäeva algust.

Põhja-Sakala valla elanike jaoks on olulisemad muudatused järgmised:

Tallinna suunal saab Võhmast sõita:

- tööpäeviti kell 6.06 (liin 195), 13.56 (liin 115) ja 16.26 (liin 115);
- nädalavahetustel kell 9.56 (liin 140), 13.56 (liin 115) ja 16.26 [liin 115; NB! Pühapäevane väljumine ainult suveperioodil 16.06–14.08 (liin 115*)];
- uus õhtune liin 195 väljub tööpäeviti ja laupäeval Võhmast kell 21.08 Olustvere ja Viljandi suunas.

Uued Tallinna suunal sõitvad bussid peatuvad Põhja-Sakala vallas Mudiste, Olustvere, Võhma ja Võhma rist peatustes, pakkudes senisest paindlikumaid reisivõimalusi nii tööle, kooli kui ka muudel sõitudel.

Täpseid sõiduaegu ja kõiki peatusi saab vaadata veebilehelt peatus.ee

Augustikuus lisandub Põhja-Sakala valla elanikele uus võimalus külastada nädalavahetusel suvepealinna. Perioodil 1.–30. august on laupäeviti ja pühapäeviti käigus bussiliin 600 Jõgeva–Põltsamaa–Suure-Jaani–Pärnu, mis ühendab meie valla Pärnuga otseühenduse kaudu.

Pärnu suunas väljub buss Võhma bussijaamast kell 9.30 ja Suure-Jaanist kell 9.50, jõudes Pärnu bussijaama kell 11.25. Tagasisõit algab Pärnu bussijaamast kell 18.00, mis võimaldab veeta suvepealinnas mõnusa päeva ning jõuda õhtuks koju.

Lisaks Võhma ja Suure-Jaani peatustele läbib buss ka Kõo ja Olustvere piirkonda, pakkudes kohalikele elanikele täiendavat ühendusvõimalust.

Sõitjate soovil teenindab buss Pärnus ka rannale lähemal asuvaid nõudepeatuseid Aia, Rannapark

ja Rannastaadion. Tagasisõidul võtab buss reisijaid peale Rannahotelli, Rannapargi ja Aia peatusest, kui sellest on bussijuhti eelnevalt teavitatud või tellimus on esitatud vähemalt neli tundi varem telefonil 776 0321.

Uus liin pakub ka ümberistumisvõimalusi

Pärnu suunas reisijad saavad Võhma raudteejaamas ümber istuda Tallinn–Viljandi rongilt. Võhma bussijaamast on võimalik kell 9.56 jätkata sõitu Tallinna suunal bussiliiniga

nr 140 ning Suure-Jaanis ümber istuda Viljandi ja Tartu suunal kell 10 väljuvale bussiliinile nr 347.

Tagasisõidul Jõgeva suunas on Olustvere raudteejaamas võimalik ümber istuda Tallinn–Viljandi rongilt.

Sõit on soodne ka hinnalt. Ühiskaardiga makstes maksab bussipilet 1,50 eurot, sularahas või pangakaardiga tasudes 2 eurot. Kuni 19-aastastele, vähemalt 63-aastastele ning piiratud töövõimega või puudega inimestele on sõit tasuta.

Ekspert selgitab: milliseid pensioniõigusi annab laste kasvatamine?

Laste kasvatamine mõjutab pensioni rohkem, kui sageli arvatakse. See võib anda õiguse pensionilisale või võimaluse minna vanaduspensionile tavapärasest varem. Reeglid ei ole aga kõigile samad ning õigus sõltub laste arvust ja sünniaastast. Mõnel juhul loeb ka see, kumb vanem õigust kasutab ning kas lapse kasvatamise eest on tehtud sissemakseid teise pensionisambasse.

Sotsiaalkindlustusameti pensioniteenuse juht Alla Himma selgitab, millised pensioniõigused laste kasvatamisega kaasnevad ja mida peab pere valikuid tehes arvestama.

Kellel on õigus pensionilisale?

Kui oled kasvatanud last vähemalt kaheksa aastat ajal, mil ta oli alla 18-aastane, võib sul olla õigus lastega seotud pensionilisale. See õigus ei ole ainult lapse vanemal, vaid pensionilisa võivad

saada ka vanema abikaasa, registreeritud elukaaslane, eestkostja või hooldaja, kui seaduses sätestatud tingimused on täidetud.

Kuidas mõjutab õigust ja pensionilisa suurust lapse sünniaasta?

See, kuidas lapse kasvatamist pensioni arvutamisel arvestatakse, sõltub lapse sünniaastast.

- Enne 1991. aastat sündinud lapse eest lisatakse pensionistaažile kaks aastat. Pensionile lisandub ka 1,5 aastahinde suurune pensionilisa.

- Aastatel 1991–2012 sündinud lapse eest lisatakse pensionile 3,5 aastahinde suurune pensionilisa.

- 2013. aastal või hiljem sündinud lapse puhul sõltub arvestus sellest, kas vanem on liitunud teise pensionisambaga.

Kui vanem on teise sambaga liitunud, teeb riik lapse sünnist kuni tema 3-aastaseks saamiseni vanema pensionikontole

täiendavaid sissemakseid. Selle aja eest lastega seotud pensionilisa ei arvestata. Kui vanem ei ole teise sambaga liitunud, lisatakse tema pensionile 3,5 aastahinde suurune pensionilisa.

Millal saab minna varem pensionile?

Inimesel võib olla õigus minna enne üldist pensioniiga vanaduspensionile, kui ta on kasvatanud vähemalt kaheksa aastat kolme või enam alaealist last. Sama õigus võib tekkida puudega lapse kasvatamisel.

Pensioniga puudutava õiguse võiks esitada looteluna, sest nii on seda lihtsam lugeda. Näiteks:

- kolme lapse kasvatamise eest ühe aasta varem;
- nelja lapse kasvatamise eest kolm aastat varem;
- viie või enama lapse kasvatamise eest viis aastat varem;
- puudega lapse kasvatamise eest viis aastat varem.

Kes pensioniõigust kasutab?

Kui sama lapse eest tekib pensioniõigus mitmel kasvatajal, tuleb neil kirjalikult kokku leppida, kes seda kasutab. Vanemad võivad erinevad õigused omavahel jagada. Näiteks võib üks vanem saada lastega seotud pensionilisa. Teine võib kasutada õigust minna varem vanaduspensionile.

Kui kokkulepet ei sünni, jagab Sotsiaalkindlustusamet õiguse kasvatajate vahel võrdselt. Näiteks annab kolme lapse kasvatamine õiguse minna pensionile ühe aasta varem. Kui vanemad kokkuleppele ei jõua, saavad mõlemad minna pensionile kuus kuud varem.

Kas teise kasvataja nõusolekut on alati vaja?

Teise kasvataja kirjalikku nõusolekut ei ole vaja, kui:

- teine kasvataja on surnud;
- temalt võeti enne lap-

se 8-aastaseks saamist vanema õigused või lapse isikuhooldusõigus täielikult ära;

- tema elu- või viibimiskohta ei saa rahvastikuregistri andmete järgi kindlaks teha;

- ta on teadmata kadunud ja politsei on alustanud tema asukoha tuvastamist;

- talle on pension juba määratud ning ta ei ole lapse kasvatamise eest pensionilisa taotlenud.

Mida teha, kui sa otsusega ei nõustu?

Kui leiad, et pensioni määramise otsus ei ole õige, saad selle vaidlustada. Selleks tuleb esitada sotsiaalkindlustusametile kirjalik vaie. Vaie tuleb esitada 30 päeva jooksul pärast otsuse teatavaks tegemist. Vaides tuleb selgitada, miks pead otsust valeks või seadusega vastuolus olevaks. Kui vaie otsust ei muuda, saad pöörduda halduskohtusse.

Kui sa ei tea, kuidas

vaiet koostada või milised õigused sulle kehtivad, küsi nõu sotsiaalkindlustusameti kliendinõustajalt.

Valik tasub varakult läbi mõelda

Laste kasvatamisega seotud pensioniõigused ei teki kõigile ühtemoodi. Need sõltuvad laste arvust ja sünniaastast. Mõju võivad avaldada ka teise samba sissemaksed ning kasvatajate omavaheline kokkulepe. Kui perel on võimalik valida, kumb vanem millist õigust kasutab, tasub see otsus läbi mõelda enne pensioniikka jõudmist. Nii saab pere kasutada enda jaoks kõige sobivamat lahendust.

PHOTO: SOTSIAALKINDLUSTUSAMET
ALLA HIMMA

Kooliõde: puugihammustuse järel tuleb lapse tervist jälgida vähemalt 30 päeva

Lapsed veedavad suvel keskmisest rohkem aega metsas ja parkides, kuid juhtumisi on soe periood ka puukide lembeaeg. Puuke leidub tänapäeval lisaks metsadele ka linnaparkides, koduaedades ja mänguväljakute läheduses, mistõttu tasub laps pärast õueskäiku alati üle vaadata.

Puugi avastamisel on esmatähtis säilitada rahu, sest ohtlike haiguste vältimine algab teadlikust tegutsemisest. „Iga lapsevanem peaks teadma, kuidas puugihammustusi ennetada, puuki õigesti eemaldada ning millistel juhtudel pärast hammustust arsti poole pöörduda,” räägib SA Tallinna Koolitervishoiu kooliõde Külli Reinsalu. Ta lisab, et puugi ohtlikkust ei määra selle suurus. „Puuk võib olla vaid mõne millimeetri suurune, kuid nakatunud puugi hammustus võib põhjustada tõsiseid haigusi ning tüsistusi.”

Levinud müüdi kohaselt varitsevad puugid

kõrgemal, näiteks puude või kõrgemate põõsaste otsas, kuid tegelikult peituvad puugid hoopis madalamas taimestik. „Reeglina meeldib puukidele toimetada keskmisest kõrgemas rohus, et sealt kergesti pääseda mööda riideid või nahka ülespoole ronima ning leida sobiv kinnitumiskoht,” sõnab Reinsalu.

Puugivabama suve toob ettevalmistus

Puugid eelistavad sooje ja niiskeid kehapiirkondi, kus nahk on õhem ja hea verevarustusega. „Kõige sagedamini kipub puuk kinnituma peanahale, kaelale, kõrvade taha, kaenlaalustesse, põlveõndlatesse ja kubemepiirkonda,” loetleb Avatud Kooli kooliõde. Ta lisab, et tähelepanu tasuks pöörata ka naba piirkonda, küünarvarte sisekülgedele ja varvaste vahedele.

Kooliõde sõnul on puukide vältimises määrav roll just ettevalmistuses. „Lapse kaitsmiseks soovitatakse talle selja panna

heledamad riided, mille pealt on puukide tuvastamine lihtsam. Kui toimetused viivad näiteks metsa, tasub eelistada pikki varrukaid ja pükse. Ühtlasi julgustan sokid püksisäärte peale tõmmata, sest see raskendab puugi ronimist,” selgitab kooliõde.

„Kuna suvine aeg toob kaasa erinevaid suvelaagreid või lühemaid väljasõite, võiks igal lapsel olla kaasas ka lapse vanusele sobiv puugitõrjevahend, mille toimeaine on DEET (N,N-dietüülmeta-toluamiidi) või iveriidiin,” lisab ta.

Puukborrelioos võib ilmnedas alles kuni kuus aega pärast puugihammustust

Määrava tähtsusega on lapse ülevaatus pärast lühemat või pikemat õueskäiku. „Mida kiiremini puuk eemaldatakse, seda väiksem on eelkõige puukborrelioosi tekkerisk, sest bakteri edasikandumiseks kulub tavaliselt 24-48 tundi,” paneb Reinsalu südame-

le. Samas võib puukentsefaliidi viirus kanduda edasi juba varakult pärast hammustust, mistõttu ei pruugi ka kiire eemaldamine seda täielikult ära hoida.

„Pärast eemaldamist tasub üles märkida kuupäev ja hammustuskohas ning jälgida lapse nahka ja enesetunnet 30 päeva jooksul,” lisab kooliõde. See on oluline, sest puukborrelioosi korral kipub hammustuskoha ümber tekkima laienev punane laik, kaasneda võib ka paistetust või mäda. Lisaks võib esineda palavikku, väsimust ja liigesevalu. Antud sümptomite ilmnemisel peaks viivitamatult pöörduma arsti poole. „Puukborrelioosi

ravitakse antibiootikumidega ning on varajases staadiumis ravitav,” kinnitab kooliõde.

Tõsisem haigus on puukentsefaliit, mis mõjutab kesknärvisüsteemi. Selle esimesed haigusnähud võivad ilmneda tavaliselt 7-14 päeva pärast hammustust, kuid peiteaeg võib olla ka pikem. Viirushaigus algab gripitaoliste sümptomitega, millele võib järgneda peavalu, kõrge palavik, krambid ja muud neuroloogilised nähud. „Puukentsefaliidi vastu tasub igaühel end vaktsineerida, sest see on kõige tõhusam kaitse,” konstateerib kooliõde.

Lapsevanem saab oma võsukeste suviste seik-

luste ajal säilitada meelerahu, kui valib lapsele sobiva riietuse ja puugitõrjevahendi. Pärast iga looduses käiku on oluline lapse keha ja riided hoolikalt üle vaadata. Kui puuk on end keha külge kinnitanud, on oluline puuk pintsettide ja kindla käega eemaldada, hammustuse kuupäev üles märkida ning lapse nahka ja enesetunnet järgnevat 30 päeva jälgida.

TAI...
KÜLLI REINSALU

Kooliõde nõuanded, kuidas õigesti puuki eemaldada:

- Kasuta peene otsaga pintsetti või spetsiaalset puugieemaldajat.
- Haara puugist võimalikult naha lähedalt.
- Eemalda puuk aeglaselt, ühtlaselt üles tõmmates. Kui kasutad spetsiaalset eemaldusvahendit, järgi selle kasutusjuhendit.
- Puhasta hammustuskohas alkoholi või desinfitseerimisvahendiga.
- Ära purusta puuki, ära määri puugile või haava ümbrusesse õli, vaseliini ega muid aineid, sest need võivad puuki ärritada, mis muudab omakorda puugi eemaldamist keerukamaks.

Kuhu pöörduda, kui dementsusega inimene ei saa kodus enam üksi hakkama

Selgitab sotsiaalkindlustusameti järelevalve talituse juhataja Kersti Kask.

Kuhu pöörduda, kui dementsusega inimene ei saa kodus enam üksi hakkama?

Kui dementsusega inimene ei saa kodus enam üksi hakkama, tuleb pöörduda omavalitsuse sotsiaaltöötaja poole. Omavalitsus hindab inimese abivajadust ja aitab leida sobiva abi – näiteks koduteenuse, päevakeskuse, muu kogukonnapõhise toe või vajaduse korral hooldekodu. Kui inimese elu või tervis on vahetus ohus, tuleb helistada 112.

Kas sotsiaaltöötajal on õigus paigutada inimene hooldekodusse ilma talle selgitamata, kuhu ja millega ta viiakse?

Üldjuhul mitte. Enne hooldekodusse üldhooldusteenusele suunamise otsust peab omavalitsuse sotsiaaltöötaja hindama inimese abivajadust.

Abivajadust hinnatakse koostöös inimesega ning selle käigus selgitatakse talle sotsiaalabiga seonduvat. Vajaduse korral ja inimese nõusolekul kaasatakse abistamisse ka tema lähedased.

Kui abivajaduse hindamisel selgub, et muud abinõud ei taga inimese turvalisust ja toimetulekut kodus, saab korraldada tema üldhooldusteenusele mineku ning omavalitsus teeb otsuse teenuse rahastamiseks.

Erand võib olla olukord, kus inimene on endale või teistele ohtlik ning vaja on kiiresti tegutseda.

Kui inimesel on dementsus, siis kes otsustab, kas ta peaks minema hooldekodusse? Kas selle otsuse teevad lähedased, sotsiaaltöötaja või arst?

Hooldekodusse mineku vajadust hinnatakse inimese abivajaduse põhjal. Omavalitsus hindab abivajadust ja korraldab teenuse, inimene ise või vajaduse korral tema eestkostja osaleb otsuse tegemisel.

Hooldekodu ei ole dementsusega inimese puhul alati ainus lahendus. Palju sõltub sellest, millises staadiumis dementsus on

ja kui palju inimene iga-päevaelus abi vajab. Enne hooldekodusse suunamist peab omavalitsuse sotsiaaltöötaja hindama inimese abivajadust.

Hindamise käigus saab kaaluda ka muid võimalusi, näiteks koduhooldust, päevakeskust või teisi kogukonnapõhiseid teenuseid, mis aitavad inimesel võimalikult kaua tuttavas keskkonnas elada.

Hooldekodusse minekut saab korraldada siis, kui kodus tingimused või muud teenused ei taga piisavalt inimese turvalisust ja toimetulekut. Hooldekodu on viimane abinõu.

Lähedased või sotsiaaltöötaja saavad inimesele selgitada teenuse vajadust ja toetada teda üldhooldusteenusele mineku otsustamisel.

Kas inimese soovi võib eirata, kui ta tahab koju jääda, kuid see võib olla talle ohtlik? Kes teeb lõpliku otsuse, et inimesel ei ole enam turvaline oma kodus elada?

Kui inimene on teovõimeline, ei saa tema soovi lihtsalt kõrvale jätta. Kui aga inimene ei ole enam suuteline oma elu puudutavaid otsuseid tegema, tuleb vajaduse korral taotleda kohtult eestkostja määramist.

Eestis osutatakse sotsiaalteenuseid üldjuhul inimese enda tahteavalduse alusel. Erand on näiteks ööpäevaringne erihoolekandeteenus, mida saab osutada kohtumääruse alusel.

Kui dementsusega inimene ei ole enam suuteline oma elu puudutavaid otsuseid tegema ega endale vajalikke teenuseid tagama, on võimalik taotleda kohtult talle eestkostja määramist. Eestkostja aitab tagada inimesele vajalikud sotsiaalsed ja tervishoiuteenused.

Eestkostjaks võib olla lähedane või omavalitsus. Sõltumata sellest, kes on eestkostja, peab ta oma ülesandeid täites arvestama inimese tahte ja huvidega.

Keerulisemad on olukorrad, kus inimese tahe ja huvid ei lange kokku. Näiteks võib inimene soovida kodus edasi elada, kuigi ta ei tule seal enam toime ning tema elu või tervis võib olla ohus. Selliseid olukordi tuleb lahendada juhtumipõhiselt ja professionaalselt, pidades silmas inimese õigusi, turvalisust ja tegelikku abivajadust.

Kas hooldekodus võib

inimest jõuga kinni hoida, kui ta soovib koju tagasi minna?

Üldhooldekodu ei ole asutus, kuhu inimest saab paigutada tema tahte vastaselt. Seetõttu ei saa hooldekodu inimest ka jõuga kinni hoida.

Kui inimene soovib hooldekodust lahkuda, tuleb talle selgitada lahkumisega seotud riske ning teavitada tema lähedasi, eestkostjat või omavalitsust.

Kui inimese soov on adekvaatne ja ta saaks kodus kõrvalise abiga hakkama, näiteks koduhooldusteenuse toel, saab ta koju tagasi minna.

Kui inimene ei ole sellise otsuse tegemiseks suuteline, ei orienteeru ajas ja kohas, lahkub hooldekodust teadmata suunas ning tema elu või tervis võivad olla ohus, tuleb hooldekodul teavitada politseid.

Kui inimesel on õigus ise enda üle otsustada, siis kes vastutab tema eest, kui ta naaseb koju, kuid kujutab endast ohtu endale või teistele?

Teovõimeline inimene saab oma elu puudutavaid otsuseid ise teha ja vastutab ka nende tagajärgede eest.

Kui inimene ei ole oma vaimse tervise seisundi tõttu suuteline adekvaatseid otsuseid tegema, on võimalik taotleda kohtult talle eestkostja määramist. Eestkostja ülesanne on kaitsta inimese huve ja aidata tagada talle vajalik abi.

Kui üksik inimene läheb hooldekodusse ja jääb sinna, siis mis saab tema varast – näiteks kinnisvarast, väärtuslikest esemetest, lemmikloomast või kehtivatest lepingutest, nagu televisioon või telefon? Kes seda korraldab ja milline on tavapraktika?

Need küsimused lahendab inimene ise koos oma lähedaste või eestkostjaga. See puudutab nii vara, kodu, väärtuslike esemeid, lemmiklooma kui ka kehtivaid lepinguid.

Omavalitsus saab vajaduse korral inimest ja tema lähedasi nõustada.

Kui omavalitsus on hooldekodusse läinud inimese eestkostja, korraldab neid küsimusi omavalitsus koos inimese ja võimaluse korral tema lähedastega.

Kõik need küsimused tuleb läbi mõelda ja korraldada enne hooldekodusse minekut. See on ka üks põhjus, miks inimene ei saa

päeva pealt hooldekodusse minna: otsustada tuleb muu hulgas, mida ta kaasa võtab ning mis saab tema kodust, varast, lemmikloomast ja kehtivatest lepingutest.

Kas meil on Eestis eraldi hooldekodusid dementsusega inimestele?

Meil pole dementsusele spetsialiseeritud kodusid, kuid on kodusid, kus on dementsusele spetsialiseeritud osakondi, nt Südamekodud AS Valkla tegevuskoht, AS Koeru Hooldekeskus ja SA Alutaguse Hoolekeskus.

Kuidas käib hooldekodukohta otsimine ja selle eest tasumine?

Omavalitsus hindab inimese abivajadust ja selgitab välja, kas ta vajab ööpäevaringset üldhooldusteenust või saab teda aidata mõne muu teenusega, näiteks koduteenuse või päevahoiuga.

Kui hindamise tulemusel selgub, et inimene vajab hooldekodukohta, peab omavalitsus aitama teenuse kättesaadavaks teha ja osalema selle rahastamises. Omavalitsus tasub hoolduskulude osa ehk hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tööga seotud kulud.

Inimese enda kanda jäävad tavaliselt majutus, toitlustus ja muud isiklikud kulud.

Kui inimesel ei ole piisavalt raha omaosaluse tasumiseks, hindab omavalitsus tema maksevõimet. Siis vaadatakse, kas puuduv osa saab tulla inimese enda varalt, seaduslikelt ülalpidajalt või peab omavalitsus selle oma vahenditest katma.

Oluline on ka see, et inimesele peab jääma raha isiklikeks vajadusteks. Kui inimene vajab näiteks ravi- või hügieenivahendeid, abivahendeid või muud igapäevaseks toimetulekuks vajalikku, tuleb ka seda arvesse võtta.

Lisalugemist:

Sotsiaalkindlustusameti veebilehelt:

• Uudised (16.02.2026) Millest alustada, kui otsid hooldekodu kohta

• Spetsialistile ja koostööpartnerile → Kohalike omavalitsuste nõustamine → Üldhooldusteenus → KKK: Üldhooldusteenusele suundumine ja teenuse rahastamine

Dementsuse kompetentsikeskus: dementsus.ee

Reisilt ja loodusest naastes aita hoida Eesti loomad terved

Suvi on puhkuste, reise ja looduses liikumise aeg. Just nüüd tuleb Põllumajandus- ja Toiduamet meelde, et ka iga reisija ja matkasell saab oma käitumisega aidata ennetada ohtlike loomataudide levikut.

Euroopas levib endiselt väga nakkav suu- ja sõrataud ning Eestis pole kuhugi kadunud sigade Aafrika katk. Kuigi need haigused inimestele üldjuhul ohtu ei kujuta, võivad need põhjustada suurt kahju loomapidajatele ja põllumajandusele.

Et vähendada loomataudide leviku riski, pea mees mõned lihtsad soovitusel.

Reisilt naastes:

- ära too välisreisilt kaasa liha-, piima- ega neist valmistatud tooteid;
- väldi välismaal viibides kontakti põllumajandusloomadega;
- koju jõudes pese riided ja puhasta põhjalikult jalanõud;
- hoidu pärast välisreisi vähemalt 48 tundi kokkupuutest põllumajandusloomadega.

Looduses liikudes:

- ära jäta loodusesse toidujäätmeid;
- puhasta pärast metsas, karjamaadel või loomade läheduses liikumist jalanõud ja riided;
- sisene farmi territooriumile ainult loomapidaja loal;
- pese käed enne ja pärast loomadega kokkupuutumist.

Põhja-Sakala vallas tegutseb palju loomapidajaid ning igaühe tähelepanelik käitumine aitab kaitsta nii kohalikke farme kui ka Eesti põllumajandust tervikuna.

Täname kõiki, kes aitavad oma teadliku käitumisega hoida meie loomad terved ja ennetada ohtlike loomataudide levikut.

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Looduses liikuja, ole enne loomapidaja juurde minekut tähelepanelik.

Kui liigud maal, matkad või viibid farmide läheduses, ole tähelepanelik. Nii aitad vältida loomataudide levikut.

Välismaalt naastes hoidu kontaktist loomadega vähemalt 48 tundi.

Ära sisene farmide territooriumile ilma loata – isegi lühiajaline viibimine võib põhjustada nakkuse levitamist.

Enne ja pärast loomadega kokkupuudet pese alati käed.

Puhasta pärast maalt liikumist jalatsid ja riided, eriti kui oled viibinud karjamaadel või loomade läheduses.

Ära viska toidujäätmeid loodusesse.

Rohkem infot leiad pta.agri.ee

Suure-Jaani Tervisekoja BENU apteegi lahtiolekuajad muutuvad

Alates 1. augustist on apteek avatud E-T ja N-R

kell 8:30–16:00

Muudel päevadel on apteek suletud.

Palume oma külastused planeerida vastavalt uutele lahtiolekuajadele.

Raamatukogu - mitte ainult raamatud

Mitte ainult raamatud: raamatukogu kui reisisihtkoht

Kui planeerime suvist väljasõitu, mõtleme tavaliselt looduskaunistele paikadele, muuseumidele või mõisatele. Kuid kas reisiplaani võiks kuuluda ka raamatukogu?

Maailmas kogub üha enam hoogu raamatukoguturism – mõte, et raamatukogu on palju enam kui koht, kust raamatuid laenutada. Raamatukogud jutustavad lugusid oma paikkonna ajaloost, kultuurist ja inimestest. Neis saab näha näitusi, osaleda sündmustel, tutvuda kohaliku pärandiga ning kogeda kogukonna

elu. On avastatud, et just need omadused muudavad raamatukogud väärtuslikeks kultuuriturismi sihtkohtadeks.

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing kutsub juba neljandat aastat avastama Eesti raamatukogusid üle-eestilise külastusmängu „Avasta Eesti raamatukogusid 2026“ kaudu. Mäng kestab 1. maist kuni 1. oktoobrini ning selles osaleb ka Põhja-Sakala Raamatukogu koos kõigi oma haruraamatukogudega. Külastusmäng innustab inimesi reisima Eestis ringi, tegema peatusi raama-

tukogudes ning märkama nende omanäolisust. Igas osalevas raamatukogus ootab külastajaid väike ülesanne, mille lahendamise eest saab templipassi templi. Viie erineva templi kogumisel osaletakse auhinnaloosis.

Põhja-Sakala vallas on selleks suurepärased võimalused. Meie raamatukogud paiknevad eri paikades ning igaühel neist on oma lugu. Ühe päeva jooksul võib külastada mitut raamatukogu ning ühendada selle kohalike vaatamisväärsuste avastamisega – jalutada Suure-Jaani kultuurira-

dadel, nautida Olustvere mõisakompleksi, peatuda Pilistvere kiriku ja mälestusmärkide juures või avastada Võhma, Kõpu, Sürgavere, Tääksi, Pilistvere, Vastemõisa, Paala ja Kõo ümbrust. Nii saab ühest tavalisest raamatukogukülastusest osa suuremast kultuurielamusest. Küsige vaatamisväärsuste kohta infot raamatukoguhoidjalt.

Raamatukoguturism ei tähenda ainult kaunite hoonete vaatamist – külastajaid köidavad ka kohalikud lood, haruldased kogud, näitused, kirjan-

kohtuda inimestega, kes oma kodukoha pärandit hoiavad ja tutvustavad. Just see muudab iga raamatukogu ainulaadseks.

Põhja-Sakala raamatukogu soovib olla koht, kuhu tullakse mitte ainult raamatut laenutama, vaid ka avastama. Olgu selleks uus näitus, koduloomurk, kirjandusõhtu või lihtsalt sõbralik vestlus – raamatukogu on osa paikkonna loost.

Kui selle suve reisiplaanid on veel tegemata, lisa marsruuti ka mõni raamatukogu. Võib juhtuda, et just seal ootab sind selle suve kõige meeldejäävam

avastus.

See versioon on vallalehe jaoks rohkem arvamusloo ja populaarteadusliku artikli laadis – mitte reklaam külastusmängule, vaid laiem mõtisklus selle üle, miks raamatukogudest on saanud kultuuriturismi sihtkohad ning kuidas Põhja-Sakala raamatukogud sellesse suundumusse panustavad.

MONIKA JÕEMAA

Põhja-Sakala raamatukogu
direktor

Suvine muusika ja rõõm täitsid Olustvere lossi pargi

FOTO: ERAKOGUST

28. juunil toimus Olustvere lossis juba 29. Pargipidu – suvine sündmus, mis tõi lossi kaunisse parki kokku rohkelt inimesi. Ilm oli päikeseline ja soe ning külalisi kogunes aina juurde, et nautida head muusikat, tantsu ja mõnusat koosolemist.

Pargipeo avas Lehola koor dirigent Agnes Kure juhendamisel. Esimesed helid kandsid endas tõelist suverõõmu – avalauluna kõlas Maret Möldri loodud „Jälle on suvi“. Sellele järgnesid laulud „Pea õitsvad lilled“, „Kangakudumise laul“ ja „Kungla rahvas“.

Seejärel jagas Madis kuulajatega lugu koori istutatud tammest Eesti

Vabariigi 100. sünnipäevaks. Koor liikus tamme juurde ning seal kõlas laul „Tammeke“ – hetk, kus muusika, loodus ja ühine mälestus said kaunit kokku.

Pärast laulude helinat täitis pargi tantsurõõm. Lavale astusid Türi tantsurühmad, kelle hoogsad sammud ja säravad naeratused tõid suvisele peole veelgi rohkem elu. Muusikarütmis tatsus jalga, käed löid kaasa ning oli rõõm vaadata kergejalgseid tantsijaid, kelle energia haaras kaasa ka pealtvaatajad.

Seejärel pakkus kuulajatele hingepidet vokaalansambel Eluallikas. Nende imekaunid laulud

ning pillidel esitatud lood kõlasid pargis soojalt ja südamliselt, luues mõnusa meeleolu.

Edasi astus üles Kõpu naiskoor, kelle esituses kõlasid meelipaitavad laulud. Kaunis päev sai erilise punkti, kui nendega ühines Lehola koor ning ühiselt esitati kaks armastatud laulu – „Lilled juustes“ ja „Oma saar“.

Päeva lõpetas ansambel VHG ehk Vana Hea Glamuur. Nende muusika pani paljud jalga keerutama ning parki jätkus veel tantsu, naeru ja rõõmsaid hetki.

Kõige selle kõrval pak- kus Pargipidu ka palju muud toredat. Külalistel oli võimalus sõita kales-

signa, tutvuda kohaliku talupoe toodetega ning proovida õnne õnneloosis. Igaüks leidis midagi, mis muutis selle suvise päeva veelgi eriliseks.

Pargipeo lõppedes tänas koorijuht Agnes kõiki, kes aitasid kaasa selle kauni päeva sünnile. Südamlit tãnu kuulus lossiperenaisele Tiinale, kes lahkesti lubas meil Olustvere lossis pidu pidada, teadustajale Eigole, kõigile külalisesinejatele ning kooriliikmetele, kes aitasid pidu korraldada.

See oli päev, kus muusika ühendas inimesi ja suvi näitas oma kõige kaunimat palet.

ALLA OMEEL

Lehola koori kroonik

Külateatrite festival Kuhjaveres tuleb 22. korda

Abja kultuurimaja lasteteater Cipolino on paljude aastate jooksul lastele teatrielamust pakkunud. FOTO: MARKO REIMANN

Seekord oleme plaaninud veidi uues kuues – ühepäevase sündmusena 22. augustil. Mahutame ära ühe pika päeva sisse 12 etendust, nende keskmine pikkus 40 minutit. Kui alustasime, siis meie patroon Kalju Komissarov soovitas, et nii mahub rohkem truppe lavale, ja lisas, et iga lugu on võimalik mõne stseeni või pildi jagu lühendada.

Esinema tullakse Harju-, Jõgeva-, Pärnu-, Tartu-, Võru- ja Viljandimaalt ning ka seekord Soomest ET Teater. Päeva alustab meie koduvalla trupp Tegelt kah! ja lapsed rõõmustab taas Abja kultuurimaja lasteteater Cipolino.

Alustame varakult – avamine kell 9.45 ja lõpetame ikka simmaniga. Nagu ikka, saab kohapeal süüa osta ja arveldame sularahas. Täpsemat infot kava kohta saab Kuhjaveres küla FB lehelt ja kuhjaver.ee

Tere tulemast teatrimaratoni!

URVE MUKK

korraldustoimkonnast

Meistrite õpitubade laager Vanaõuel

1.–2. juulil toimus Vanaõue puhkekeskuses Meistrite õpitubade laager. Laager toimus Rohelise Jõemaa Koostöökogu MTÜ rahastusel 16+ erivajadustega inimestele. Laagri viis läbi Põhja-Sakala sotsiaalteenuste keskus koostööprojektina Põhja-Pärnumaa Sotsiaalkeskusega. Kohal oli 35 erivajadusega inimest. Lisaks juhendajad, abilisid ja õpitubade läbiviijad.

Eesmärk oli saada suvist rõõmu uutest teadmistest ja oskustest läbi laagrikogemuse ja õpitubade.

Esimese päeva õpitoad

1. Ohutu tegutsemine – Päästeameti 4-liikmeline meeskond tuli laagrilistele rääkima tule- ja veeohutusest. Läbi lihtsate selgituste ja praktiliste katsete sai igaüks meelde tuletada põhitõed tulekahju korral ja ohutu tegutsemise veekogude juures. Põnevust tekitas täisvarustuses päästja suutlikkus suitsus liikuda (igaüks sai näha ja katsuda, kuidas töötab termokaamera). Sai selgemaks, miks on ujumiskohtades stendil suured numbrid ja miks on vaja päästevest korralikult kinnitada. Omaette elamus oli kogu päästeauto varustus.

2. Esmaabis said kõik enda või naabri peal katsetada haavade sidumist.

FOTOD: ERAKOGUST

Mida teha minestanud inimesega jm. Korduvalt ja korduvalt sai harjutatud helistamist tel 112. See andis julgust ja kindlust, et ei pea pelgama abi küsida/kutsuda.

3. Puidu töötuba – kahe spetsialisti juhendamisel valmisid osalejatel puidust esemed (viled, kuuma-alused). Töötoa käigus õpiti, kuidas kasutada saagi, akutrelli jm puidutööriistu. Teadmine, et ka PVA liimiga suudab teha puidutöös imet, oli kõigile üllatuseks. Kõik, mis tehtud sai, sai tehtud iseendale.

Tegevused nõudsid keskendumist, katsetamist – no ja naabri puidudisain tundus igakord ikka enda omast ilusam.

4. Viltimise töötoa said käed kohe väga puhtaks. Seebi märgviltimisel tuli seepi käte vahel hõõruda, mis omakorda hakkas vahutama. Uskumatult lihtne tundus algul seebi ja viltmaterjali mudimine kahe peo vahel. Kuid nüüd läks tarvis järjepidevust ja kannatlikkust, et vilt korralikult seebi külge kinnituks. Kel mõlemad käed või sõrmed ei töötnud said abiva-

hendina kasutada lauale paigaldatud kummimatte. Tulemuseks oli korralik peenmotoorika arendamine ja ilusad karedad seebid – ja seni kuni seepi kestab, pole kodus nuusikut vajagi.

5. Võtmehoidjate meisterdamine – algatuseks tuli leida endale meelepärane pildikavand. Siis läbipaistvale plastikule piirjooni vedada, see ei olnudki nii lihtne. Valida värvid ning värvida, kas pliiatsiga või vildikaga – tegevus nõudis palju süvenemist. Sai kasutada ka ergonoomilisemaid

pliiatseid, kel tavapliiats näppude vahel ei seisnud. Kõige raskem oli enda nime tagurpidi kirjutamine – selleks tuli ikka harjutada. Lõpptulemusena valmisid 10 cm läbimõõduga plastiktoorikud. Pärast ahjus kuumutamist olid valmis kaunid 4 cm läbimõõduga võtmehoidjad.

6. Muusikaline töötuba – selles suutsime üllatada töötoa läbiviijat Ain Arulat, sest kui esimesed akordid kõlasid, olid pea kõik juba platsil tantsimas. Nüüd oli veel vaja kiiresti platsile ruumi juurde teha, et ka viimased pelgajad tegevusjuhendajate eestvedamisel ja taganttõukamisel ära mahuks Laulu- ja liikumisrõõm pani pikale ja toimekale päevale punkti.

Aktiivsete tegevuste tulemusena oli esimese päeva jooksul võõrastest saanud omavahel head tuttavad. Laagrilisi omavahel tutvustada polnud vaja, sest igaühel oli nimekleeps rinnas. Kui veel hommikul mõni ütles, et vist tahab õhtul ikkagi koju minna, siis päeva lõpuks ei tulnud seda teemat enam jutuks. Puhkekeskuse poolt pakutav majutus ja toitlustus olid väga heal tasemel. Nii palju oli siirast ja positiivset tagasisidet. Tegevusjuhendajad olid igal ajal abis kui vaja.

Teise päeva tegevused

Kuna teise päeva hommik oli veidi sajune, siis alustasime aktiivseid tegevusi peamaja saalis. Toimused võistkondlikud mängud, kus vaja läks natuke kiirust, tahet ja motoorikat. Paksude kinnastega kommipaberi avamine oli katsumus kõigile. Loobumisvõitu ei tahtnud keegi anda. Täpsusviskerõngastega põdrasarvi püüda ei olnudki nii lihtne kui algul tundus. Tuntud telefonimänguga oli selge, et külajutte ei tasu uskuda... Õues jäi aega veel tragimatel madal-seiklusrada proovida, köisraudteel sõita ja rannapalliga võrkpalli mängida.

Igal juhul sai laager liiga kiiresti läbi, nii osalejad arvasid. Oldi veendunud, et järgmisel aastal on uuesti laagrit vaja! Koostööprojekt Põhja-Pärnumaa Sotsiaalkeskusega oli väga edukas, tulemuseks sai võetud kohustus uuteks kohtumisteks.

Suur-suur aitäh kõigile osalejatele! Kõikide õpitubade läbiviijatele ja eriline tänu veel Päästeameti Võhma päästekomandole, kes tulid kohale oma vahva meeskonnaga ja autoga!

Ja meil oli maailma parim korraldustiim, aitäh tegevusjuhendajatele Astrid Padu ja Diana Aren!

LEMMI UULIMAA
Põhja-Sakala sotsiaalteenuste keskuse juhataja

Lehola koor pani hooajale ilusa punkti Kihnu saarel

Juuli keskel lõpetas Lehola koor oma lauluaasta meeldejäeva ühise reisiga Kihnu saarele. Kaunis suveilm, hea seltskond ja saare omanäoline õhkkond löid suurepäraseid tingimused, et võtta aeg maha, vaadata tagasi möödunud hooajale ning koguda uut energiat eesootavateks ettevõtmisteks.

Saarele jõudes seati end mugavalt sisse ning peeti traditsiooniline hooaja kokkuvõttev koosolek. Vaadati tagasi möödunud lauluaastale, arutati tulevikuplaane ning seati sihte uueks hooajaks. Koorijuht Agnes tänas kõiki lauljaid pühendumuse ja ühiste ettevõtmiste eest ning ja-

gas kooriliikmetele aasta jooksul saadud meened.

Reis sattus toredal kombel kokku Kihnu merepäevadega, mis pakkusid koorile võimaluse ka ise peomelust osa saada. Lehola koor esines rõõmsameelsete lauludega, mis leidsid sooja vastuvõtu nii kohalike kui ka saare külaliste seas.

Ühise laulmise kõrval jagus aega ka saare avastamiseks. Kes sõitis kastiautoga, kes jalgrattaga, kes nautis suvist merd või jalutas Kihnu külavahe- teedel. Just sellised hetked – ühised elamused, naer ja vestlused – muudavad kooripere veelgi ühtsemaks.

Maitsvad toidud ja südamlik vastuvõtt täiendasid suurepäraselt kogu reisi. Lehola koor tänab südamest Veerat, kes lahelt oma ukse avas ja meie eest hoolitses.

Reisi võttis kaunilt kokku koorijuht Agnes:

„Ongi lõppenud meie merereis, mis pani toreda punkti Lehola hooajale. Köht on naerust kõver, jalad tantsust kanged ja lauluhääl vajab veidi puhkust, aga hing on saanud kosutust ja meel rahuldust. Kaasa sai hulgaliselt uusi mõtteid ja ideid, mida edaspidi ellu viia. Kõik oli suurepärase. Ütlen veel kord – meie Lehola koor on üks vahva koor, meie

FOTO: AGNES KURG

oma inimestega ja meie oma lauludega. Paneme aga edasi!

Aitäh kõigile! Olge ikka hoitud!”

Selliste ühiste ettevõtmiste väärtus ei peitu üksnes laulmises, vaid ka sõpruses, ühtekuuluvustundes ja rõõmus koos-

veedetud ajast. Just nende heade emotsioonidega astub Lehola koor vastu uuele hooajale.

ÜLAR JA ALLA OMEL

Suurte tegudega väike Sürgavere jahiselts

Kuigi Sürgaveres on jahiselts toimetanud juba aastakümneid, tähistas MTÜ Sürgavere Jahiselts 5. sünnipäeva perepäeva oma Kabila külas asuval Jahimaja kinnistul.

MTÜ-s on 14 tegevliiget ja täna seltsi juhtiva Alar Kolometsa eestvedamisel ning liikmete panusega soetati kolm aastat tagasi pikalt tühjana seisnud talukoht, kus tänaseks on valminud hoone, mida sügisest saab kasutama hakata ulukite esmakäitluseks. Ehitatud on oma rammu ja vahenditega, kuid lõpusirgel on suureks abiks Rohelise Jõemaa Koostöökogu poolt LEADER programmiga rahastatav külmkambri ehitus ja õhk-vesi soojustumpala paigaldus.

Projekt sai positiivse vastuse ning tööd käivad, kuid see innustas jahimehi tegema enamat. Nii otsustati, et kuna krunt vajab nagunii korrastamist, on sünnipäeva tähistamine heaks stiimuliks. Viimastel

nädalatel oli tavaline, et liiklus krundile oli palju sagedam. Saed, trimmerid, vikat, koppladur, rehad, labidad, kirved, pinnasetihendaja ja veel paljud teised töövahendid said tublilt kasutust, mis perepäeval külastajate poolt suure heakskiidu pälvisid.

Armas kontakt kogukonnaga

Sageli arvatakse, et jahimehed soovivad vaid vorsti ja konservi jaoks liha, kuid tegelikult tehakse väga palju vabahtlikku tööd, mis lisaks ajale on ka rahaliselt kulukas. Nad käivad tee äärest hukkunud loomi ja linde koristamas, püüavad nuhtlusisendeid, aitavad põllumeestel saaki ja metsaomanikel metsa kaitsta, koguvad andmeid jne. Nad on koostööpartnerid politseile, keskkonna- ja päästeametile.

Seda kõike teevad ka Sürgavere jahiseltsi liikmed, kuid nad teevad veel enam. Juuli viimasel

pühapäeval korraldatud perepäev oli armas kontakt kogukonnaga, kus oli vahvat tegevust nii suurtele kui väikestele. Võimalus oli täpsusviseteks ja -laskudeks, proovida ära tunda loomade ja lindude hääli ning saagi koju vedamist, hammaste järgi ära arvata põdra vanus ja naha katsumise järgi, kellele see kuulub. Lisaks iga loos võidab õnneloos ja purgitäis padruni hülse, mille koguse arvamine palju elevust tekitas. Ära arvamiseks võeti appi isegi AI, kuid tema soovitas koguse teada saamiseks purgi avada ja hülsid üle lugeda – ei tea ja oska see AI ikka kõike. Päeva võrtsitasid Onu Remuse lugude lugemisega Ugala teatri näitleja Janek Vadi ning vahvaid lugusid esitas Kaarel Tuvike.

Ilus näitus nahkadest ja sarvedest

Väiksemate osalejate lemmikuks osutus liivahunnik, kuid oli ka

FOTOD: ERAKOGUST

metsloomade, -marjade ja taimede värvimise võimalus. Vanas talumajas, mis ürituse ajaks sai näitustemajaks, sai vaadata Enno Varblase rajakaamera salvestisi ning eredamaid ja olulisemaid hetki jahiseltsi tegemistest. Ilusaks näituseks oli üles pandud ka nahkasid ja

sarvi. Laudu kaunistavad vaasid olid täidetud metsa- ja põllulilledega ning vaasidel nende taimede nimekirja. Ka neli kinnistul asuvat põõsast said külge sildid „Ära söö, mürgised marjad“. Küll aga oli kohvikust võimalik muu hulgas söömiseks osta kärsakandja rulli ja kolme

uluki suppi.

Paljuks ei pidanud kohale tulla ka Eesti Jahimeeste Seltsi tegevjuht Tõnis Korts ja Põhja-Sakala vallavanem Tiit Nõmmik!

Soovime jahiseltsile pika iga tegutseda, ärge püsi põõsasse visake!

PEREPÄEVA KORRALDUSTIIM

Täname kõiki kaasaaitajaid ja -mõtlejaid, tänu kellele sai 12. juulil 2026 teoks Simonlatserite suguvõsa kokkutulek Suure-Jaanis!

Tähistasime kokkutulekuga kahe kaksikvenna, Ado ja Tõnu Simonlatseri 200. sünniaastapäeva ning rääkisime ühest sugupuust ja püüdsime vastust leida küsimusele, kas anded on meie pärandvara.

Alustame kogunemisega kell 9 Suure-Jaani Vabadussõja mälestussamba Lembit juures ning sealt siirdusime kultuuriloolisele ringkäigule Suure-Jaani kalmistul, kus meile oli giidiks Merike Mikkor Suure-Jaani raamatukogust. Põhjalik ülevaade kalmistule maetud kultuuri- ja hariduselu tegelastest oli väga ülevaatlik ja oleks saanud täita terve päeva. Äärmiselt ülevaatlik ja hingega kogutud materjal vääraks ka selle väljaandmist raamatuna või reisijuhina näiteks GPS-iga ühendatud internetiversioonis.

Sellele järgnes segakoori Ilmatar liikmete muusikaline mälestushetk Tõnu Simonlatseri haual, sest Tõnu Simonlatser kauaaegse Lahmuse koolijuhina oli ka üks Ilmatari koori asutajatest. Mälestushetk oli südantliigutav ning hingeminev, kenad rahvalaulud puudutasid hingekeeli. Tänu sõnad Riina Mankinile ja Eneli

Kaugerannale kiire kava kokkuseadmise eest ning kõigile lauljatele kannatlikkuse eest, sest kultuurilooline ringkäik kippus veidi viibima.

Süütasime ka küünlad ja mälestasime oma lahkunud lähedasi.

Kell 11 osalesime EELK Suure-Jaani Johannese kirikus jumalateenistusel ning kuulasime ka eestpalvet kaksikvendade mälestuseks. Südamlik tänu Viljandi praost Hedi Vilumaale südamliku teenistuse eest.

Kell 12.30 kogunesime pidulikuks lõunasöögiks kohvikusse Arturi Juures. Kuna tegemist oli juba teise suguvõsa kokkutulekuga (eelmine toimus viie aasta eest), olime taas valinud sama söögikoha oma tuntud headuses. Meid ootas ilusa järvevaatega saal, kenasti kaetud pidulaud põllulilled ja maaleivaga ning hoonel heisatud sinimustvalge lipuga.

Soovijatel oli võimalus eelnevalt interneti teel tellida menüüst endale road ja seega möödus lõuna Arturi Juures ladusalt.

Lõunasöögil rääkisime Simonlatserite suguvõsa olevikust ja tulevikust, saime

üksteisega lähemalt tutvavaks. Olulisena jäi kõlama mõte eesti keele ilusast ja täpsusest sugulussidemete väljendamisest ning soov seda hoida.

Eriline heameel oli lisanud Ado Simonlatseri järelelajate ühe haru-perekond Uudamite üle.

Kuulasime ka Timo Simonlatserite ettekannet 1940-ndatel aastatel Naiskodukaitses osalenud Eesti Vabariigi kodanike represseerimisest nõukogude okupatsioonivõimu poolt.

Seejärel siirdusime Suure-Jaani kultuurimaja ehk Põhja-Sakala kultuurikeskusesse, osalemaks konverentsil „Ado ja Tõnu Simonlatser ning Kölerid, Reimanid, Puhkid ühes sugupuus“.

Tervitussõnad lausused meile Põhja-Sakala Valla-volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Jüri Hansen, kes meenutas Tõnu Simonlatseri poolt kauaaegse koolimeistrina Lahmusel tehtud. Soojusega esitatud sõnavõttu ilmas ka tõik, et Jüri Hansen on ka ise aastaid koolijuhina Lahmusel töötanud.

Maja ühe perenaise, Põhja-Sakala raamatukogu direktori Monika Jõemaa tervituskõne lõi ilusa mõttesilla ja rõhutas järjepidevust kunagise Ilmatari seltsi poolt asutatud raamatukogu ja praegu tegutseva raama-

tukogu vahel, mis on kujunenud lisaks igapäevasele tegevusele oma töötajatega tõeliseks kodu- ja isikuloohoidjaks.

Konverents oli avatud kõigile soovijatele, tutvustamaks kodukohaga seotud kultuuri- ja hariduslooliseid inimesi ning teadvustamaks isiku- ja koduloo uurimise vajadust.

Konverentsi tutvustamiseks oli ka Põhja-Sakala kultuurikeskuse töötaja Sigris Tischleri poolt kujundatud nägus ja ülevaatlik konverentsi kuulutus.

Konverentsi avaettekande tegi Jaan Madis teemal „Simonlatserid – sugupuu juured. Kölerid ja Reimanid“.

Lahmusel ja Suure-Jaanis kooliteed käinud ning seejärel Tallinna Tehnikaülikoolis insenerikutse omandanud Jaan Madis rääkis põhjalikult Simonlatseri sugupuust ning Köleritest ja Reimanidest. Käesoleval ajal elab aga suguvõsa liikmeid Ameerikas, Prantsusmaal ja Venemaal. Tore oli ka Enno Simonlatseri ning tema kaasa osalemine USA-st. Nemad olid ette võtnud pika siialennu USA-st, San Franciscost.

Rohkete slaididega, rohkem kui 35-leheküljeline ettekanne Jaan Madise poolt, andis ülevaate ühe sugupuu juurtest, inseneriliku täpsu-

sega oli välja toodud seos Köleritega – nimelt olid Ado ja Tõnu Simonlatseri ning Johann Köleri vanaemad õekesed.

Pikkar Joandi ettekanne „Johann Köleri elu ja pärandi uurimisest ja tutvustamisest“ oli väga faktitäpne, kantud aastatepikkusest uurimistöö kogemusest ning liikmete poolt talletatud pärimustest. Praegu välja teenitud pensionil oleva, Eesti Põllumajandusülikooli õppejõuna oskas kõneleja püstitada mõnegi mõtlemapaneva küsimuse ning ladusas esituses leidis ka ise nendele ammendavad vastused.

Ettekanne väärrib kindlasti ka äratrükkimist Eesti Muinsuskaitse Seltsi ja Eesti Genealoogia Seltsi ühises aastaraamatus.

Konverentsi kõrgpunktiks oli aga kahtlemata tuntud kunstiteadlase, mitmete monograafiade autori Mai Levini esinemine teemal „Johann Kölerist lähemalt ja kaugemalt. Voldemar Simonlatser ja Linda Elisabeth Siimu (Simonlatser). Kas anded on meie pärandvara?“.

Konverentsi lõpus püüdsime leida vastust küsimusele, kas anded on geneetiliselt parandatavad-päritavad ning mida tuleks annete soodustamiseks ja hoidmiseks teha. Arutelu kaasajastami-

seks võttis ka konverentsi modereerinud allakirjutanu appi AI võimalused ning väikese üllatusega tõdesid saalis viibinud, et need langevad suures osas kokku.

Konverentsi ilmetas ka suurepärane slaidiesitus, mis sündis Eesti Genealoogia Seltsi auliikme Kalle Mägediku ja valla IT-spetsialisti Marko Reimanni koostöös.

Konverentsi lõpuks kõlalsid muusikalised videoterovitused Suure-Jaani noorte folkansambli Folkista ja Hahetus. Noorte folkmuusikute lauludest jäi kõlama mõte, et meie soovid ja püüded on leidnud väarikad kandjad järeltuleva põlvkonna poolt.

Avaldan tänu kõigile kokkutulekul osalenutele – noortele ja vanadele ning kõigile esinejatele ja korraldamisel kaasaaidanutele! Suure-Jaani inimesed panustasid toptelt ning osalesid erilise hoolsuse ja südamlikkusega kõigis sündmustes.

Kuigi paljusid on viinud elukäik Suure-Jaanist kaugemale, on meie südames alati Suure-Jaani kui kodune paik, kus oldud hetki meenutame tänutundega.

AARE PÄLLIN

Eesti Genealoogia Seltsi juhatuse esimees
Tõnu Simonlatseri
tütrepoja tütre poeg

II KIRJANDUSFESTIVAL „ELUSAMUS“ 2026

Pilistvere kirjandusfestival kasvab traditsiooniks

18. juulil toimus Pilistvere teist korda kirjandusfestival „Elusamus“, mis tõi kokku ligi 200 kirjanduse, kultuuri ja mõtteloo huvilist üle Eesti.

Päev algas Pilistvere Andrease kirikus palvusega ning jätkus rahvama- ja ettekannete, vestluste ja kohtumistega. Öhtul koguneti taas kirikusse, kus festivalile pani kauni punkti Ele Millistferi, Jaagup Järgeli ja Tanel Liiberigi kontsert.

Festivali avas moderaator Lauri Räpp, kelle juhtimisel kujunes kogu päev sisuliseks vestluseks erinevate loojate ja mõtlejate vahel. Kuigi esinejate teemad olid erinevad, ühendas neid kõiki mõtte kvaliteedist – sellest, kuidas hoida kõrgeid väärtusi loomingus, eesti keeles ja inimsuhetes. Ettekannetes käsitleti eesti kirjandust, rahvakultuuri, emakeele hoidmist ning elu põhi- väärtusi.

Esimesena astus kuulajate ette Anu Raud, kelle ettekanne „Pilt ja sõna“ käsitles pildi ja sõna omavahelist seost. Ta rääkis, kuidas mõlemad on loojale võrdselt olulised väljendusvahendid ning kuidas käsitöö, kunst ja kirjandus aitavad hoida eesti rahvakultuuri elavana.

Järgmisena kõneles Lauri Sommer, kes avas Uku Masingu erakordset luulemaailma ja keelekasutust ning rääkis tema loomingust jõudmisest lugejateni.

Lembit Peterson kutsus oma ettekandes „Ärgata või mitte ärgata?“ mõtlema elu põhiväärtustele. Toetudes William Shakespeare'i „Hamletile“ ja Pedro Calderón de la Barca näidendile „Elu on unenägu“, arutles ta usu, armastuse, halastuse ja tõe tähenduse üle inimese elus.

Pärastlõunal võttis sõna Indrek Hargla, kes keskendus eesti keele olukorrale. Ta kritiseeris ajakirjanduskeele üha lohakamat kasutust ning rõhutas, et emakeele hoidmine algab iga inimese enda keelekasutusest.

Päeva lõpetas vestlusõhtu, kus Lauri Räpp vestles kirjanik Urmas Vadiga. Publik sai kuulda Vadi kujunemisest kirjanikuks, tema loomingust sünnist ning sellest, kuidas argielu tähelepanekud ja isiklikud kogemused jõuavad tema teostesse.

Mitmel korral meenutati festivalil samal nädalal meie hulgast lahkunud vaimulikku, teoloogit ja mõtlejat Toomas Pauli, kelle elu ja töö olid tihedalt seotud Pilistvere kauaaegse õpetaja Vello Salumiga. Nad õppisid koos Usuteaduse Instituudis, töötasid hiljem kolleegidena ning jäid sõpradeks kogu eluks. Mõlemad pidasid oma oluliseks õpetajaks Uku Masingut, kelle pärand kõlas läbi mitme festivali ettekande.

Lisaks ettekannetele oli külalistel võimalus kohutada autoritega ja osta nende teoseid. Just sellised vahetud kohtumised ongi „Elusamuse“ üks suurimaid väärtusi – kirjandus tuleb lugejale lähemale ning vestlused jätkuvad ka väljaspool saali.

Öhtul kogunes publik taas Pilistvere kirikusse, kus festivali lõpetas kontsert. Ele Millistfer, Jaagup Järgel ja Tanel Liiberig loid oma muusikaga meeleolu, mis sobitus suurepäraselt kiriku ajaloolise miljööga ning pani sisukale päevale väärrika punkti.

Korraldajad jäid tänavuse festivaliga väga rahule. Heameel oli näha, et Pilistvere on kujunemas paigaks, kuhu tullaakse otsima sisukaid kohtumisi, inspireerivaid mõtteid ja kvaliteetseid kultuurielamu- si. Soov on kujundada „Elusamusest“ iga-aastane festival, mis rikastab Põhja-Sakala kultuurielu ning toob Pilistverre Eesti väljapaistvaid kirjanikke, mõtlejaid ja kultuuritegelasi.

Kirjandusfestivali „Elusamus“ korraldavad koostöös Põhja-Sakala raamatukogu, Pilistvere rahvamaja, EELK Pilistvere Andrease kogudus ja Pilistvere külaselts.

MONIKA JÕEMAA
Põhja-Sakala
Raamatukogu direktor

Kirjandusfestival „Elusamus“ algas tänapalvusega Pilistvere kirikus.

Festivali avasõnad lausus moderaator Lauri Räpp.

Vestlus Urmas Vadiga, vestlust juhtis Lauri Räpp.

Kirjandusfestivali külalised kogunevad enne päeva algust Pilistvere rahvamaja juurde.

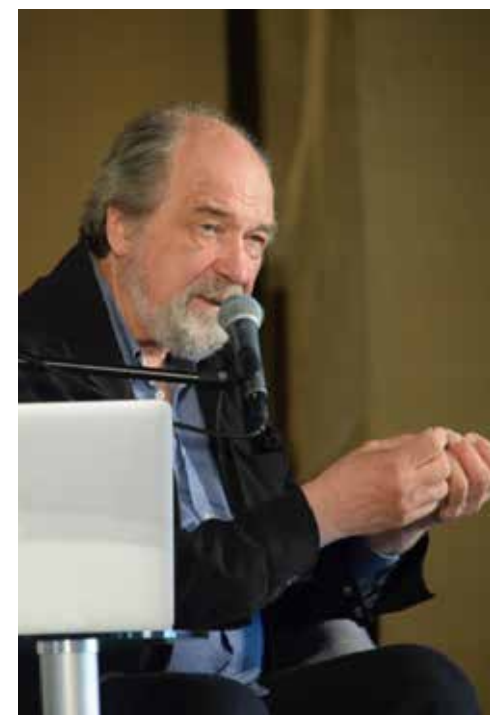
Põhja-Sakala abivallavanem Luule Tiirmaa tervitas festivali külalisi.

Indrek Hargla kõneles teemal „Eesti keele saladus“.

Anu Raud esines ettekandega „Pilt ja sõna“.

Lembit Peterson pidas ettekande „Ärgata või mitte ärgata?“.

Lauri Sommer rääkis ettekandes „Masingu luule saatus“ Uku Masingu loomingust ja pärandist.

Kirjandusfestivali kuulajad jälgisid ettekandeid suure huviga.

Kirjandusfestivali lõpetas kontsert Pilistvere kirikus. Esinesid Ele Millistfer (laul ja klaver), Jaagup Järgel (kitarr) ning Tanel Liiberig (kontrabass).

Festivali avamine Suure-Jaani
Tervisekoja lipuväljakul

Suure-Jaani muusikakooli õpetajad
Ele Millistfer, Agle Lensment ja
Jelena Sulamanidze

„Kõik muutub lauluks” Olustvere lossis.
Hedvig Hansen

Erasmus+ kultuurikohtumine
„Mis aitab Euroopa noortel
muutuval maailmaturul
hakkama saada?”
Suure-Jaani
noortekeskuses

EMTA sümfooniaorkester
Suure-Jaani kooli suures saalis.
Korraldajad pidasid meeles
Andres Uibo 70. sünnipäeva

„Kolm kitarr” Energia talu
teemajas

Kirjanik Leelo Tungal
lõunatunnis

Akadeemik Jaak Aaviksoo lõunatunnis.
Vestlust suunas Laine Randjärv

Kontsert Suure-Jaani Baptisti
Koguduse palvemaja saalis

Kait, Nora ja Mia Tamra

Muusik Kait Tamra lõunatunnis.
Vestlust suunas Kulvo Tamra

Muusikafestival

 **Rahvusvaheline
Artur Kapi Ühing**

Publik
Pilistvere
suvekohvikus
Ingel

Laura Prits

Dirigent ja õpetaja Riina Mankin lõunatunnis.
Vestlust suunas Tiiu Siim

Rahvusmeeskoor
Vastemõisa rahvamajas.
Dirigent Mikk Üleoja

Riina Roose ja kultuurireisil
„Suure-Jaani kihelkonna suured”
osalejad Karjasoo külas Jüriõuel.
Siin sündis
A.H. Tammsaare ema Ann

Urmas Vulp ja Marje Lohuaru
Kondase maja sinises saalis

Publik

J.S. Bachi „Muusikaline ohver”
Suure-Jaani kirikus.
Andres Mustonen

Lõunatunnis
muusik ja
kultuuritegelane
Loit Lepalaan

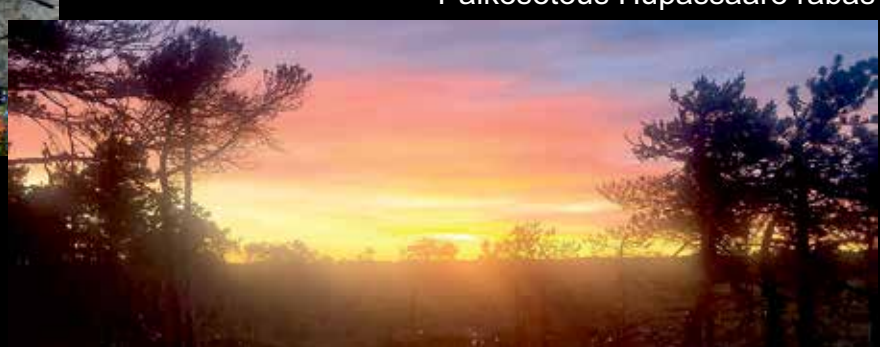
„Põhjala saarte hääled” Tääksi vesiveski
vabaõhulaval. Villu Veski ja Tiit Kalluste

Päikesetõus Hüpasaare rabas

Päikesetõusukontsert. Heldur Harry Põlda,
keelpillikvartett koosseisus Mari-Liis Uibo,
Mari-Katrina Suss, Merike Heidelberg ja
Andreas Lend ning metsasarve oktet

FOTOD: Margus Elizarov ja erakogud

Sündmusterohke laagrisuvi Põhja-Sakala vallas

Malevlased annavad oma panuse kogukonna jaoks.

Mürsikute puhkelaager.

Võhma noored raftingumatkal.

Seikluslaagri rahvusvaheline grupp.

Kõpu Krapsakad Põltsamaal ronimas.

Sürgavere noorte POP-UP kohvik.

Malevlased olid abiks ka kohalikel ettevõtjatel.

Kanuumatk seikluslaagris.

FOTOD: ERAKOGUST

Kui juuni alguses lõpeb valla noortekeskuste hooaeg, algab noorsootöötajatel hoopis uus hooaeg – suvelaagrid ja malevad. See on üks põnev ja oodatud aeg, mis lisab igapäevatööle uut vürtsi, võimalus on kohtuda uute noortega, tegevused on majast väljas ja põnevust jätkub igaks päevaks. Laagrielu on äge, see pakub lastele ja noortele võimalusi iseseisvuda, kogeda mõnusaid ettevõtmisi ja aktiivset tegutsemist, saab kasutada oma loovust, sportlikkust ning osavust. Kindlasti leitakse ka uusi sõpru, kellega ka peale laagreid suhelda.

Noored ja projektid

Lisaks laagrimelule algas suvi positiivsete uu-

distega ka meie projektide kirjutajatele. Noorte omalgatusprojektide konkursilt Ideepuhur said meie noored lausa kaks positiivset vastust. Konkursile esitasid seekord projekti Sürgavere noored Viktooria, Cassandra ja Kristiina (projekt „Kogukond kööki”) ning Võhma noored Liis ja Adriana (projekt „Noored kodukohast välja”) ning mõlemad projektid said rahastatud.

Sürgavere noored kirjutasid projekti, mille raames pannakse püsti erinevatel kogukonna sündmustel pop-up kohvik. Noortele on appi tulnud armsad kogukonna liikmed, kellega koostöös valmivad letile hõrgutised. Kohvikust teenitud tulu eest saavad noored minna Pärnu Ter-

viseparadiisi.

Võhma noorte projekt „Noored kogukonnast välja” viis noored juuli alguses koos juhendajatega Võhandu jõele raftingumatkale, ööbiti mõnusa puhketalus ning matkati Taevaskoja kaunitel radadel.

Projekte aitasid ellu viia Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus ja Haridus- ja Teadusministeerium.

Samuti said rahastuse Suure-Jaani Noortekeskuse projektid: projekti „Noorte Heaks” eesmärgiks on suurendada noorte vaimse tervise toetamise võimekust Põhja-Sakala valla noorsootöös, arendades nii noorte kui ka noortega töötavate spetsialistide teadmisi ja oskusi vaimse heaolu hoidmisel.

Tänu projektile on alates sügisest meil võimalus üle Põhja-Sakala valla vaimse tervise teemadele suuremat tähelepanu pöörata. Projekti maksumus on 7355 eurot. Projekti toetab Haridus- ja Noorteamet.

Ka meie töömaleva projekt vastas kõikidele kriteeriumitele ja on saanud lisarahustuse 4200 eurot. Aitäh, Haridus- ja Noorteamet toetamast meie laagrisuvi.

Laagrisuvi oli kirev ja mitmekesine

Saime nii vihma kui ka päikest, aga sellest hoolimata sai kõik planeeritu tehtud. Toimusid kaks puhkelaagrit: Mürsikud ja Kõpu Krapsakad, tööl oli kuus rühma malevlasi

ning laagrisuvi lõppes traditsiooniliselt seikluslaagriga, kus olid koos meie valla ja sõprusomavalitsuse Jokioise noored. On siiralt hea meel, et meie koostöö soomlastega on kestnud pikki aastaid ja annab noortele võimalusi ka rahvusvaheliseks noorsootööks. See on suur väärtus, mida oma ellu kaasa võtta.

Suur tänu kõigile, kes aitavad meil Põhja-Sakala valla laagrisuve meeleolukaks ja sisukaks muuta. Oleme tänulikud kõigile majutajatele, toitlustajatele, koostööpartneritele ja inimestele, kes aitavad programme läbi viia. Aitäh Põhja-Sakala vallavalitsusele, kes toetab laagriprogramme. Ja loomulikult tuhat tänu kõi-

kidele noorsootöötajatele, kes oma perede kõrvalt on valmis suvel nädalaid kodust eemal olema, et ka meie valla noorte ja laste suvevaheaega mitmekesiseks muuta. Vastutust nii suure hulga laste eest võtta ei ole kindlasti mitte lihtne töö. Olen väga tänulik, et te olete selleks endiselt valmis!

Augustis aga noorsootöötajad puhkavad ning laevad enda akusid. Seega noortekeskused on augustis suletud ja ootame noori jälle septembris meie kõikidesse noortekeskustesse ja noortetubadesse üle valla.

Rõõmsate kohtumisteni!

MARLEN SILM
Suure-Jaani noortekeskuse juhataja

Johannese kiriku sisetööd.

Matsi Taimed OÜ kasvuhoones.

Kondase pargis väljõusaali rohimine.

Olustvere TMK hoovis.

Töötukassa töötuba malevlastele.

Pilstveres memoriaali korrastamine.

Sürgavere noortekas uues kuues.

Sürgavere noorteka värvimismeeskond.

Rohimine noorteka juures.

Malevlased Kõidama lasteaia Traksik juures puid ladumas.

FOTOD: ERAKOGUST

Malevasuvi pakkus tööd, uusi kogemusi ja väärt koostööd

Selle aasta malevasuvi on edukalt lõppenud. Kolme nädala jooksul jagus korraldajatele tihedat logistikat ning 60 noorele rohkelt tööd, uusi kogemusi ja ühiseid ettevõtmisi. Kui osa planeeritud töödest jäi vihmaste ilmade tõttu tegemata, saavad need järgmisel aastal uuesti tööde nimekirja. Malevas tuleb alati arvestada ka ilmataadi kapriisidega – lausvihmaga püüdsime noortele leida sisetöid ning neid suuremast sajast säästa. Õnneks ei ole meie noored suhkrust ning tänu tublidele rühmajuhendajatele, kelleks olid meie filiaalide noorsootöötajad,

püsis töötahe kõrgel ka kõige vihmaseimatel päevadel.

Esimesel nädalal alustasid töödega 30 Suure-Jaani piirkonna noort, sealhulgas Olustverest, Sürgavere ja Vastemõisast. Teisel nädalal liitusid nendega 30 noort Kõpust, Võhmast ja Kõo piirkonnast. Kõik malevlased said ühiselt osa juba traditsiooniks kujunenud kinokülastusest Viljandi Apollo kinos. Lisaks korraldas iga piirkond noortele meelelahutust vastavalt nende soovidele – Kõpu noored käisid Vanaõuel paintball'i mängimas ning Võhma ja Kõo noored veetsid toreda päeva Pilistveres sauna- ja

veemõnusi nautides. Üks Suure-Jaani rühm külastas pärast tööpäeva Kõpu rühma ning koos mängiti Bizplay peremängu, mis arendab ettevõtlikkust, digipädevust ja meeskonnatööoskusi.

Juba mitmendat aastat oli meie heaks koostööpartneriks Töötukassa Viljandi osakond, kes viis läbi noortele suunatud karjääriteemalise töötoa. Mänguliste tegevuste kaudu said noored mõelda oma tulevikule ning õppida meeskonnatöö tähtsust. Samuti külastati Olustveres tegutsevat ettevõtet Emerson 10, kus saadi lähemalt tutvuda ühe kaas-

aegse tööandja tegemistega.

Malevlaste käed olid tööd täis kogu valla ulatuses. Korrastati lasteaedade ja koolide ümbrusi. Koostöös sporditöö korraldajaga ka koolistaadione, spordihoonete territooriume ning vaba aja veetmise alasid. Surnuaedades puhastati sammaldunud hauakive ja korrastati hauaplatse. Suure-Jaani Johannese kirikus ja Kõpu Peetri kirikus klopiti vaipu, puhastati orelit ja altarit, värskendati kirikuust ning korrastati kirikute ümbrust.

Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolis ladusid noored puid – töö, mis osutus vihmastel päevadel eriti

sobivaks, sest seda sai teha katuse all. Kõpu, Sürgavere ja Suure-Jaani noortekeskustes tehti siseviimistlustöid ning värske ilme said Suure-Jaani loovusklass, kogu Sürgavere noortekeskus ja Kõpu noortekeskus. Suure-Jaanis puhastati bussijaama hoone ning korrastati Kondase pargi väljõusaali ja mänguväljaku ümbrus.

Koostööd tehti ka üle piirkondade. Kõo ja Võhma noored käisid Pilistveres Andrease kogudusel abiks, korrastades kalmistut ja koristades maha langenud oksi. Lisaks aitasid Kõo noored Pilistvere hooldekodus ning osalesid Kõo raama-

tukogu ja noortekeskuse kolimisel Kiriverre.

Kõiki tehtud töid ei jõuagi üles lugeda. Malevasuve tegemistest saab põhjalikuma ülevaate Suure-Jaani Noortekeskuse Facebooki lehelt, kuhu lisati kogu maleva vältel igapäevaseid kokkuvõtteid ja pildigaleriisid.

Rõõmu teeb ka see, et tänavu lisandus meie koostööpartnerite ringi mitu uut ettevõtet. Malevasi võtsid vastu Viljandi Tarbijate Ühistu (Coopi kauplused Võhmas ja Suure-Jaanis), Vanaõue Talu, Aratsaare Veski OÜ ning Jaska külas tegutsev Matsi Taimed OÜ. Eriti sümbolne on see, et Matsi Taimede omanikud on kunagi olnud meie enda malevlased. See näitab ilmekalt, kuidas kunagistest noortest sirguvad ettevõtlikud inimesed, kes on valmis ka järgmistele põlvkondadele võimalusi pakkuma.

Seetõttu kutsume ka järgmiseks aastaks ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone meiega koostööd tegema. Ootame uusi ja põnevaid tööülesandeid 13-17-aastastele noortele, et malevasuvi oleks jätkuvalt mitmekesine, õpetlik ja silmaringi avardav.

Maleva ajal külastas Suure-Jaani noortekeskust Haridus- ja Noorteameti malevate peaekspert Kaisa Potter. Kohtumise eesmärk oli jagada inspiratsiooni ja häid mõtteid järgmiseks aastaks ning arutada ühiselt, kuidas pakkuda noortele veelgi sisukamaid ja arendavaid võimalusi.

Maleva korraldamist toetavad Haridus- ja Teadusministeerium (HTM) ning Haridus- ja Noorteamet (HARNO). 13-aastaste noorte osalemist rahastatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu Euroopa Sotsiaalfond+ vahenditest.

TJRVEN SOOMETS

Suur aitäh!

Aitäh tublidele malerlastele ja juhendajale Rita Valdsteinile abi eest Vastemõisa mänguväljaku korrastamisel!

Vastemõisa lasteaia pere

Lühiridu spordiradadelt

Janika Lõiv ja Josten Vaidem hoiavad Põhja-Sakala rattasporti lippu kõrgel

Põhja-Sakala rattasportdisõpradel on põhjust rõõmustada – nii Janika Lõiv kui ka Josten Vaidem teevad tänavu suurepärase hooaja.

Janika Lõiv on kogu hooaja vältel näidanud head minekut maailma karikasarja etappidel ning kroonis selle kodustel Eesti meistrivõistlustel juba üheksanda Eesti meistritiitliga olümpiakrossis. Narvas peetud meistrivõistlustel läbis ta võistluse maa ajaga 1:18.09,2 ning edestas kindlalt Loore Lemlochi ja Mairit Kaarjärve. Hooaeg Janika jaoks aga kaugeltki ei lõpe. Juba lähinädalatel seisavad ees Euroopa meistrivõistlused ning maailmameistrivõistlused, kus eesmärgiks on teha võimalikult tugevad sõidud ning võidelda kõrgete kohtade nimel.

Josten Vaidem.

Poodiumi kõige kõrgemal astmel Janika Lõiv.

Edu jätkub ka Josten Vaidemil. Rakvere rattamaratonil tuli ta keerulistes poristes oludes veenvale etapivõidule ning kindlustas juba kaks etappi enne hooaja lõppu Bosch Eesti Maastikurattasarja üldvõidu. Seda hoolimata sellest, et hooaja algus tõi kaasa mitmeid ebaõnnestumisi.

Kahe Põhja-Sakala sportlase tänavused saavutused kinnitavad, et sihikindel töö ja pühendumus viivad tippu. Nende edu pakub rõõmu kogu kogukonnale ning annab põhjust põialt hoida ka hooaja järgmistes suurvõistlustes.

Põhja-Sakala vald rikastus kahe uue spordiväljaku võrra

Juulis avati Põhja-Sakala vallas kaks uut spordiväljakut.

Kõpu mõisapargis valmis Põhja-Sakala valla 2024. aasta kaasava eelarve toel väljõusaal, kus saavad treenida kõik huvilised. Lisaks treeningseadmetele on parki paigaldatud ka võrkkiik, kus saab pärast sportimist mõnusalt puhata ja aega veeta.

Võhmas avati uus rannaspordiväljak, mille rajamine sai alguse SK Võhma ideest. Uus väljak võeti kasutusele kohe avamispäeval, mil peeti ka esimesed mängud.

Mõlemad rajatised sündisid tänu kogukonna aktiivsusele, Põhja-Sakala valla toetusele ning heade partnerite panusele. Võhma rannaspordiväljaku valmimisele aitasid kaasa ka Võhma Grill & Chill, OÜ Prenton ning arvukad vabatahtlikud.

Uued spordipaigad pakuvad liikumisrõõmu ja aktiivse vaba aja veetmise võimalusi kõigile valla elanikele veel paljudeks aastateks.

Kõpu väljõusaal.

Võhma rannaspordiväljak.

Viljandi malepäevad tõid meie noortele mitu medalit

Pronksine Marten.

Suure-Jaani Huvikooli võistkond hõbedaste medalitega. FOTOD: MONIKA TSÖGANOVA

Viljandi oli juuli esimesel nädalavahetusel Eesti male keskpunkt. Kolme päeva jooksul peeti seal Eesti noorte väikmale meistrivõistlused ning traditsioonilise Ilmar Raua mälestusturniiri võistlused. Tänavune malefestival oli eriline, sest ühtlasi tähistati 100 aasta möödumist organiseeritud maletegevuse algusest Viljandis.

Neljapäeval toimusid Eesti noorte väikmale meistrivõistlused. Hommikupoolikul selgitati individuaalsed Eesti meistrid, pärastlõunal võistlesid omavahel klubide ja huvikoolide võistkonnad.

U12 vanuseklassis võitis individuaalturniiril pronksmedali Marten Kibe, kes kogus 9 mängust 7 punkti.

Klubide ja huvikoolide võistkondlikel meistrivõistlustel esindas meie valda Suure-Jaani Huvikooli võistkond koosseisus Simo Pigul, Ares Urm, Riin Hiiemäe ja Keitren Meerits. Noored tegid suurepärase võistluse ning pälvisid U14 vanuseklassis hõbemedalid. Võistkonna parima tulemuse tegi Ares Urm, kes kogus 7 mängust 6,5 punkti.

Laupäeval peeti Ilmar Raua mälestusturniir kiirmale, kus mängisid ühises arvestuses nii noored kui ka täiskasvanud maletajad. Kokku osales turniiril 82 mängijat.

Selle võistluse raames selgitati välja ka Viljandimaa meistrid. Meeste arvestuses tuli Viljandimaa meistriks Jüri Hansen, Marten Kibe pälvis pronksmedali. Naiste arvestuses võitis Viljandimaa meistri tiitli Keitren Meerits ning Riin Hiiemäe saavutas 3. koha.

Palju õnne kõigile medalivõitjatele! Suur tänu juhendajale, kelle pühendumus töö aitab meie noortel maletajatel jõuda järjest uute saavutusteni. Soovime kõigile edu ka järgmistel turniiridel!

Võhma terviseraja maraton pani proovile nii keha kui vaimu

Kiireim naismaratoonar

Õnne Täht.

4. juulil peeti Võhmas juba 11. Terviseraja maraton – omanäoline jooks, kus finišisse jõudmiseks ei piisa üksnes heast vormist, vaid vaja on ka kannatlikkust, sihikindlust ja tugevat vaimu. Tänavune võistlus tõi starti 14 maratoonarit ning 11 jooksjat, kes seadsid eesmärgiks läbida vähemalt 17 ringi ehk 10,5 kilomeetrit ja teenida välja traditsiooniline mälestusmedal.

Võhma terviseraja maraton erineb tavapäraest linna- ja maanteemaratonidest. Täispika 42,2-kilomeetrise distantsi läbimiseks tuli jooksjatel läbida koguni 68 ringi 620 meetri pikkusel metsarajal. Hakkepuiduga kaetud rada pakkus jalasõbralikku jooksupinda, kuid pidevad pöörded ja korduvad ringid panid proovile ka vaimse vastupidavuse.

Nagu selle võistluse puhul tavaks saanud, pakkus oma väljakutse ka ilm. Päeva jooksul tuli jooksjatel toime tulla nii vihmasabinat kui ka kõrvetava päikesega. Sellistes tingimustes oli oluline osata tempot hoida ja jõudu õigesti jagada.

Kõige paremini sai sellega hakkama Sander Pihlak, kes krooniti 11. Võhma terviseraja maratoni võitjaks ajaga 3.30.03. Teisena lõpetas Lauri Leppane (3.40.03) ning kolmandana ületas finišijoone Erkki Etverk ajaga 3.42.17. Naiste arvestuses oli kindlalt kiireim Õnne Täht, kelle lõpuajaks mõõdeti 4.36.02.

Maratoni lõpetasid veel Merko Vaga, Marden Nõmm, Margus Viet (Järvakandi Wellod), Urmas Pihlak, Margus

Sepp (Järvakandi Wellod), Anne Krull, Viljo Prantsus (SK Võhma), Ly Pajur (Vaela Vihased) ja Hene Karumaa. Kahjuks tuli seekord katkestada Margus Luhtojal.

Võhma terviseraja maraton on aastatega kujunenud hinnatud suviseks jooksusündmuseks, kus kohtuvad nii kogenud maratoonarid kui ka harrastajad. Väike, kuid sõbralik võistlus paistab silma oma koduse õhkkonna, hästi ettevalmistatud rajaga ning toetava kaasaelamise poolest.

Traditsioon jätkub ning juba järgmisel suvel oodatakse jooksusõpru taas Võhma terviserajale uusi kilomeetreid koguma.

Põhja-Sakala vibulaskjad naasid Eesti meistrivõistlustelt medalite ja tugevate tulemustega

Juulikuu esimesel nädalavahetusel peeti Puiatu Vibukeskuses 65. Eesti meistrivõistlused vibusporis olümpiaringi arvestuses, kus Põhja-Sakala valda esindas kuus sportlast. Kõik meie vibulaskjad võistlesid täiskasvanute olümpiavibu klassis ning näitasid kõrget taset nii individuaal- kui ka võistkonnavõistlustel.

Kõige säravamad saavutused tulid meeskonnavõistlustelt. Sandra Lööke võitis koos VVVK – Vana-Võidu VK/Viljandi SK naiskonnaga Eesti meistrivõistluste hõbemedali. Pronksmedali teenis Lovisa Lember, kes kuulus VVVK – Vana-Võidu VK/Viljandi SK teise naiskonna koosseisu. Meeste arvestuses saavutasid pronksmedali Märt Labi, Tarvet Labi ja Alo Nurmsalu, kes esindasid VVVK – Vana-Võidu VK/Viljandi SK teist meeskonda.

Individuaalselt oli edukaim Põhja-Sakala sportlane Alo Nurmsalu, kes lõpetas võistluse tugeval viiendal kohal. Esikümnesse jõudis ka Sandra Lööke, kelle tulemuseks jäi kaheksas koht. Tarvet Labi saavutas 12., Märt Labi 15., Are Lember 16. ning Lovisa Lember 17. koha.

Heitlikud ilmaolud muutsid võistluspäevad sportlaste jaoks keeruliseks, kuid sellest hoolimata suudeti näidata kindlat närvi ja häid tulemusi. Eesti meistrivõistlustelt naasti kolme võistkondliku medaliga ning mitme tugeva individuaalse esitusega, mis kinnitab Põhja-Sakala vibulaskjate head taset Eesti paremikus.

Palju õnne kõigile sportlastele ja treeneritele suurepärase saavutuste puhul!

SK Võhma pentangimängijate tegemistest Valgamaal

Hetk Võhma petangiväljakult päeval, mil avati Võhma rannaspordiväljak. FOTOD: ERAKOGUST, KUI POLE MÄRGITUD TEISITI

18.–19. juulil mängiti Valga petangiväljakutel välja Eesti meistrivõistluste medalid triidele ja segatriidele. Seekord oli ilm vähemasti soe, laupäeval lausa palav ja ka mängud olid kuumad.

Kohal oli esimesel päeval 24 ja teisel päeval 23 kolmikut. Võhmast oli kohal üks võistkond koosseisus Ivan/Raivo/Ilmar. Mängiti 4 šveitsi vooru, edasipääsuks 8 parema hulka alistati järjepanu kolm vastast ja enne viimast mängu leiti end lausa esikohal olevat. Tolles mängus saadud kaotus suurt rolli ei mänginud ning karikaringi mindi kolmandalt positsioonilt.

Kõige tähtsamal mängus tuli paraku vastu võtta valus 11:13 kaotus, kuigi oli suurepärane võimalus võit ise koju tuua. Nii et medal jäi saamata, koht 5.

Teisel päeval oli SK Võhma poolt väljas kaks tiimi. Varje/Raivo/Ilmar ja Luule/Mati/Ivan.

Paremini läks esimesena nimetatutel.

Seekord alustati turniiri allajäämisega Järvamaa triole, kuid siis võideti ülejäänud kolm vastast ja koht medalimängudele oli garanteeritud.

Selles vastasseisus oma mängu ei leitudki, kuid peab tunnustama vastast, kes mängis hiilgavalt ja võitis ka kogu turniiri. Jäädi alla 3:13 ja teist päeva järjest koht 5.

Luule/Mati/Ivan platseerusid 18. kohale.

Kokkuvõttes olid tunded kahetised. Esimese päeva viies koht tundub lahja, teise päeva kohaga võiks enam vähem rahul olla.

RAIVO NÖMM
sporditöö korraldaja

Piltuudis

FOTO: FB TANTSUSTUUDIO DANCE DREAM

Palju õnne, Annaliis Sülla!

Põhja-Sakala noor tantsija lõpetas oma võistlushooaja suurepärase saavutusega – rahvusvahelisel tantsuvõistlusel Hispaanias pälvis Annaliis soolokavaga „FM: My Jam“ III koha.

Soovime Annaliisile palju õnne ning jätkuvat rõõmu tantsimisest ja edu uuel hooajal!

Balti keti jooksjad peatumas Võhmas – tule tervitama!

Pühapäeval, 23. augustil orienteeruvalt kell 15.30 teevad Võhma Vaba Aja Keskuse juures peatuse Balti keti mälestusjooksul osalejad. Kohale tasub tulla varem, sest jooksjad võivad saabuda enne planeeritud aega.

Kella 15-st alates kõlab vaba aja keskuse juures muusika ning ootame kõiki kaasa elama ja tervitama jooksjaid – lehituste, rõõmuhüüete ja sooja vastuvõtuga. Võta sõber kaasa või tule perega, sest tegu on sünnimusega, mis liidab põlvkondi ja meenutab meile, kui kallis on vabadus.

Tule esindama Põhja-Sakala valda!

Kas soovid veeta sportliku nädalavahetuse, panna end proovile ja esindada oma koduvalda? Siis liitu Põhja-Sakala võistkonnaga Coop Eesti omavalitsuste 51. suvemängudel, mis toimuvad 15.–16. augustil Jõhvis.

Oodatud on kõik spordihuvilised kui ka aktiivsed harastajad. Koos on rõõmsam võistelda ja Põhja-Sakala värve kaitsa!

Anna oma osalemissoovist teada hiljemalt 4. augustiks sporditöö korraldajale Raivo Nõmmele e-posti aadressil raivo@tervisekoda.ee. Tule löö kaasa!

SK Tääksi noored käisid Ulvilas jalgpalli mängimas

Spordiklubi Tääksi noorte U13 vanuseklassi jalgpallivõistkond käis juulikuus Soomes Põhja-Sakala valla sõpruslinnas Ulvilas pidamas sõprusmänge.

Reis kestis kolm päeva ning osales 13 noorjalgpallurit vanuses 8–12. Lisaks sportlikule poolele olid tähtsal kohal noortes võistkondliku ühtekuuluvustunde kasvatamine ning omavaheline sotsiaalne suhtlemine. Valisime ööbimiskohaks Kymälänteni leirikeskuse, kus on suurepärased tingimused ööbida, ujuda, kala püüda, saunatada, grillida jne.

Reisi esimene ja kolmas päev kulusid sõitmistele. Teine päev oli pikitud sportlike tegevustega Ulvilas ja naaberlinnas Poris. Külastasime Yyteri supelranda, kus pidasime soojenduseks klubisisese rannajalgpallilahingu. Liivas, väravatega ja paljajalu jalgpallimängimise kogemus oli paljudele esmakordne ning häid emotsioone pakkuv. Ilm oli küll kõigest +18 ja meri umbes samas temperatuuris, kuid 0:1 kaotus tuli siiski vastu võtta.

FOTOD: ERAKOGUST

SK Tääksi võistlusreisil osalesid:

Rasmus Padu, Jaanus Feldmann, Uku Oss, Alfred Mark, Kenet-Robin Küttim, Kaspar Küttim, Daniel Helü, Kaur Maksimov, Karl Kross, Johanna Kross, Hans-Johannes Riisk, Andro Nugis ja Matheo Koks. Spordiklubi Tääksi noorte jalgpallitreener Indrek Jegorov ja klubi esindaja Toomas Aavasalu.

Suured tänud lastele, lastevanematele, toetajatele, Põhja-Sakala vallavalitsusele, Suure-Jaani koolile – teie aitasite kaasa reisi õnnestumisel!

INDREK JEGOROV
treener

Ootame Teid Coop Eesti omavalitsuste 51. suvemängudele.

15. augustil:

10.30 Avamine Jõhvis
Heino Lipu staadionil

21.00 Suvemängude kohtumispäik
Pubi&SteakHouse Wiranias
Ansambel Compact

22.00 Suvemängude pidu.
Rae vald kutsub Saka Mõisa talveaeda. Ansambel Kurjad Plaanid

Võistlused toimuvad 18 spordialal 15.–16. augustil vastavalt ajakavale.
Suvemängude info ja ajakava www.joud.ee

Helir-Valdor Seeder
Eestimaa Spordiliit Jõud
president

Vallo Reimaa
Jõhvi Vallavanem

Jõud paneb liikuma ja liikumine jõudma!

SUURE-JAANI KERGEJÕUSTIKUKLUBI LAHTISED LASTE KERGEJÕUSTIKUVOISTLUSED

I ETAPP

25. juuni 2026.a kell 18.00
Suure-Jaani staadionil

KAVAS:
PALLMISE
KAUGUSHÜPE
60M JOOKS

II ETAPP

19. august 2026.a kell 17.30
Suure-Jaani staadionil

KAVAS:
PALLMISE
KAUGUSHÜPE
300 JOOKS
LISAVOISTLUSKlass:
EMA+LAPS+ISA-LAPS

**VOISTLUSEST VÕIVAD
OSA VÕTTA KÕIK
LAPSED, KES ON
SÜNDINUD
2015. AASTAL JA
HILJEM**

Voistlejate eelregistreerimine meili teel
sjkergejoustikuklubi@online.ee

Registreerimine lõpeb võistluspäeval kell 12.00
Staadionil toimub registreerimine 30 minutit enne
võistlust ja on TASULINE (3 eurot).

Mõeldud 100x1000mm (A3) lehele

Matkasari kutsub Põhja-Sakalat avastama

Alates maikuu algusest on kõigil huvilistel võimalus kaasa lüüa Tervisekoja matkasarjas, mis viib osalejad Põhja-Sakala valla eri paikadesse liikuma ja kodukanti avastama.

Matkasari kestab maist oktoobrini ning iga kahe nädala järel ootab ees uus sihtkoht. Osaleda saab endale sobival ajal ja tempos – ükski, pere või sõpradega. Igas paigas tuleb jäädvustada külastus fotoga ning jagada seda FB Põhja-Sakala valla spordilehel.

Augustis ootavad huvilisi järgmised kaks sihtkohta: Võhma staadion (kuni 9. augustini) ja Vastemõisa rahvamaja 10.–23. august. Augustikuu lõpus jõuab veel liikuda ka Olustvere mõisa (24.08–13.09).

Kõigi osalejate vahel loositakse iga kuu auhindu. Matkapassi saab soovi korral Tervisekojast.

Lisainfo:
spordikorraldaja
Raivo Nõmm,
tel 5662 3409,
raivo@tervisekoda.ee,

Suure-Jaani Kergejõustikuklubi
lahtised noorte ja täiskasvanute
kergejõustikuvõistlused

I ETAPP → 26. juuni 2026, kell 18.00
Suure-Jaani staadionil

Programm: 60m jooks (U14)/100m jooks, kaugushüpe, kõrgushüpe

II ETAPP → 21. august 2026, kell 17.30
Suure-Jaani staadionil

Programm: kuulitõuge, kettaheide, odavise

Võistlejate eelregistreerimine maili teel
sjkergejõustikuklubi@online.ee
Võistluspäeval kella 12.00-ni TASUTA
Staadionil toimub registreerimine pool tundi
enne võistlust - TASULINE (3 eurot).

 suure-jaani.kergejõustikuklubi

XXXV TRADITIONAL INTERNATIONAL RELAY RACE BALTI KETT
VILNIUS – RĪGA – TALLINN (2026.08.21 - 24)
Maršrutas: ROUTE: ESTONIA (2026-08-23 10:00 - 21:00 (~159 km))

Rīga -21:00 h
Türi -17:00 h
Võhma -15:36 h
Viimsi -12:30 h
Karksi-Nuia -10:40 h
-12:30 h Latvia-Estonia border

Möödunud aastal jõudsid nad Võhmasse kolme riigi lippude all. Sel aastal ootame neid taas!

BALTĪJOS KELIJS BALTĪJAS CEĻŠ BALTI KETT

XXXV-asis tradīcinis tarptautinis estafetinis bēgimas BALTĪJOS KELIJS
VILNIUS – RĪGA – TALLINN (2026.08.21 - 24)
Maršruts: ROUTE: LITHUANIA, LATVIA, ESTONIA (~680 km)

2026-08-21
VILNIUS, start 10:00

Vilniaus rajonas (startuoja ~10:30)

Širvintų rajonas (atbėga ~12:00)

Ukmergės rajonas (atbėga ~13:15)

Panevėžio rajonas (atbėga ~15:50)

Panevėžys ~18:10

Pumpėnai ~20:00

Pasvalys ~21:00
 End of day 1 - overnight stay

2026-08-22
Pasvalys ~6:00 Start of day 2

Saociai ~8:00

8:00 Lithuania - Latvia border

Bauska ~9:10

Iecava ~10:20

RĪGA 13:30

Sigulda ~17:00

Cēsis ~19:30

Valmiera ~21:30
 End of day 2 - overnight stay

2026-08-23
Valmiera ~6:00 Start of day 3

Rūjiena ~9:00

3:30 Latvia-Estonia border

Karksi-Nuia ~10:40

Vilandi ~13:30

Võhma ~15:30

Türi ~17:00

Rapla ~21:00
 End of day 3 - overnight stay

2026-08-24
Rapla ~9:00 Start of day 4

TALLINN 12:00 finish

2026-08-24
TALLINN, finish 12:00 h

Rapla ~21:30 End of day 3 (overnight stay)
2026-08-24 9:00 Start of day 4

2026-08-23
~9:30 h Latvia-Estonia border

Valmiera ~21:00 End of day 2 (overnight stay)
2026-08-23 6:00 Start of day 3

2026-08-22
RĪGA 13:30

2026-08-22
8:00 Lithuania - Latvia border

2026-08-22
8:00 Lithuania - Latvia border

Pasvalys ~21:00 End of day 1 (overnight stay)
2026-08-21 6:00 Start of day 2

2026-08-21
VILNIUS, start 10:00 h

SMŠM
NACIPALNĒ SPORTA AĢENTŪRA

BALTĪJOS KELIJS

BALTĪJOS KELIJS

BALTĪJOS KELIJS

<https://www.mappedometer.com/?maproute=96758>

DIGIRINGID: DIGIOSKUSTE KOOLITUSED

Millal?
Alates augustist kuni oktoobrini üle nädala:
esmaspäeviti kell 15 Kõpu; teisipäeviti kell 15
Olustvere ja kolmapäeviti kell 16 Suure-Jaani.
Kus? Kõpu põhikooli, Olustvere põhikooli ja
Suure-Jaani kooli arvutiklassides.
Sihtrühm: eelkõige 55+ vanuses inimesed.

Koolituse kuupäevad augustis ja septembris:
Kõpu põhikoolis: 17. ja 24. augustil, 7., 14.,
21. ja 28. septembril algusega kell 15;
Olustvere põhikoolis 18. ja 25. augustil, 8., 15.,
22. ja 29. septembril algusega kell 15;
Suure-Jaani koolis 19. ja 26. augustil, 9., 16.,
23. ja 30. septembril algusega kell 16.
Koolitaja: Suure-Jaani Kooli arvutiõpetaja ja
haridustehnoloog Kelly Vomm.
Ennevalt registreerida pole vaja, tulge lihtsalt kohale!
Koolitused on osalejatele tasuta.

Lisainfo haridus- ja kultuurispetalast Tiina Sünter,
tel 515 7231, e-post: tiina.synter@pohja-saakala.ee

Koolitused võivad olla projekt "Digiring - uus maailm meie käes"
raames, mida rahastatakse Euroopa Sotsiaalfond+
toet M71 Värskeve Ühenduse kaudu.

Ootame kõiki huvilisi osalema!

Kaardimärgid
Euroopa Liit

Lõuna-Eesti maakond

M71 Värskeve Ühendus

VÕHMA KARIKAS

RANNAVÕRKPAALLIS 2026

20.08.2026
KL 10.00

**VÕHMA KOOLI
LIIVAVÄLJAKUTEL**

OSALEMINE

- Võistkonnad on 3-iliikmelised
- Osaletja võivad kõik – ei ole oluline, kas oled mees või naine
- Osaletajast 3 € võistkonna kohta

REGISTREERIMINE

Pakume registreerida hiljemalt **18.08.2026**

✉ liina.tikkas@mail.ee
või kirjuta Meesongaris

VÕISTLUSSÜSTEEM

Võistlussüsteem sõltub osalejate võistkondade arvust ning sõltub kohapeal.

*Tule mängima, kaasa elama ja
veeda sportlik suvepäev võrkpalliplatsil!*

50. LEHOLA-LEMBITU MÄNGUDE AUTASUSTAMINE JA TANTSUÕHTU ANSAMBLIGA ROXY

29. AUGUSTIL KELL 19.00
KÕPU MÕISAS

ÕHTUT HOIAB ÜLEVAL DJ ANDY V

SISSEPÄÄS KÕIGILE TASUTA!

Lisainfo: Raivo Nõmm
+372 5662 3409
raivo@tervisekoda.ee

50. LEHOLA-LEMBITU MÄNGUD

29. AUGUST 2026

Mängud toimuvad Kõpus

AJAKAVA:

- 7.00 - 09.00 KALAPÜÜK (Kõpu järv)
- 10.00 - 12.00 KERGEJÕUSTIK (Kõpu mõisapark)
- 10.00 SEGAVÕRKPALL (Kõpu mõisapark)
- 10.00 PENTANK (Kõpu Spordihooone)
- 10.00 SANGPOMMI REBIMINE (Kõpu mõisapark)
- 11.00 RAHVATRIATLON (Kõpu järve rand)
- 11.00 MAADLUS (Kõpu järve rand)
- 11.00 SASKU (Kõpu mõis)
- 11.00 - 12.00 KANGIL RIPPUMINE (Kõpu Spordihooone)
- 11.00 - 12.00 KORVPALLI VABAVISKED (Kõpu Spordihooone)
- 12.00 - 13.00 KUULIJÄNN (Kõpu mõisapark)
- 12.00 - 13.00 KUMMIKUVISE (Kõpu mõisapark)
- 13.00 ÕHKRELVA LASKMINE (Kõpu mõisapark)
- 13.00 - 14.00 JALGPALLI PENALTI LÕOMINE (Kõpu Spordihooone)
- 13.00 3x3 KORVPALL (Kõpu Spordihooone)
- 15.00 - 17.00 MAASTIKURATAS (Kõpu mõisapark)
- 15.00 - 17.00 DISC GOLF VISKED (Kõpu mõisapark)
- 16.00 MÄLUMÄNG (Kõpu mõis)
- 19.00 AUTASUSTAMINE JA TANTSÜHTE ANSAMBLIGA ROXY (Kõpu mõisapark)

Juhend ja registreerimisinfo: tervisekoda.ee

Lisainfo: Raivo Nõmm

+372 5662 3409

raivo@tervisekoda.ee

XXIX
VÕHMA LINNA PÄEVAD
— JA KESK-EESTI LAAT —
7.–9. august 2026

REEDE, 7. august
Kell 11 SASKU: Võhma linna lahtised meistrivõistlused saskus / Võhma Vaba Aja Keskus (Kauba tn 1). Info: Riine Ant, tel: 5667 1743

Kell 18 Võhma Linna Teater Rassijad ETENDUS "Minu sõbratar Miss Flint"

Võhma Linna Teater RASSIJAD
Minu Sõbratar Miss Flint
Donald Churchill & Peter Veldham
Võhma Vaba Aja Keskus
7. august kell 18.00
Pilet: 10€

Jalad selga, rattad alla – kõik Võhmasse kokku!

XXIX
VÕHMA LINNA PÄEVAD
— JA KESK-EESTI LAAT —
7.–9. august 2026

LAUPÄEV, 8. august PÄEVANE PROGRAMM

Kell 9 - 17 KAUPLEMINE KESK-EESTI LAADAL
NOORTEALA kell 11-16 Meisterdamine, joonistamine, lauamängud, Cornhole, tornimäng, sumo, Zorb pallid, vibulaskmine, näomaalingud, kiiking, võitlusmängud, noorkotkad ja kodutütreid.

Kell 9.30 KOROONA Võhma linna lahtised meistrivõistlused koroonas / Võhma teenuskeskuse saalis (Tallinna tn 15). Info: Jaan Või tel: 521 7831

Kell 11 KORVPALLI VABAVISKED / Võhma teenuskeskuse ees (Tallinna tn 15). Info SK Võhma, tel: 527 6408

Kell 12 VÕHMA LINNAPÄEVADE JA KESK-EESTI LAADA AVAMINE
Valla esindaja tervitus
Segakoar Leelo
Rahvatantsurühmad Tald ja Apsat ja Pillistvere

Labajaig
Võhma segakoar
Imavere naisterühm Pillerpäkad
Kell 13.15 Rappar Erkki Mägi
Kell 14 Rahvamuusikaansambel Pillistvere Pillimehed

Kell 15 - 17 VÕHMA VÄGILANE - Rahvalik jõukatsumine meeste ja naiste / peaplatsil lava ees. Info: SK Võhma, tel: 527 6408

VÕHMA MUUSEUM avatud kell 10-18 (Tallinna tn 15 II korrus)

XXIX
VÕHMA LINNA PÄEVAD
— JA KESK-EESTI LAAT —
7.–9. august 2026

LAUPÄEV, 8. august
ÕHTUNE KONTSERTPROGRAMM kell 20 - 02 (Piletiga)

Kell 20 HenryTV Kell 20.30 Lõõtsvõlgelad Kell 22 Grete Paia Kell 23.30 Pär Müdä Dj Aare Anton

Päeva ja õhtu juhib Toomas Nõmmiste

PILETIINFO:
SOODUSMÜÜK 7. AUGUSTINI
Sooduspilet 15€ / 20€
PILET 8. AUGUSTIL
Sooduspilet 20€ / 25€
Kuni 6-aastased lapsed pääsevad sündmusele koos piletiga ostnud täiskasvanuga tasuta.
Eelmüügis piletid müügil Fientas ja Võhma Vaba Aja Keskuses (Kauba tn1, Võhma; E-R 9-16). Info piirkonna kultuuritöötaja Annikalt tel: 5692 0411
NB! Oma sõõgi ja joogiga platsile ei pääse!

Jalad selga, rattad alla – kõik Võhmasse kokku!

XXIX
VÕHMA LINNA PÄEVAD
— JA KESK-EESTI LAAT —
7.–9. august 2026

PÜHAPÄEV, 9. august
VÕHMA MUUSEUM avatud kell 10-16 (Tallinna tn 15 II korrus)
Kell 12-16 avatud KODUKOHVIKUD - Spordi tn 2, Väike tn 4
NOORTEALA kell 10-12 - Mullid, Sumo, Cornhole, Tornimäng, viktoriin
Kell 10 Takistusrada ja laskmine / Võhma ja Ümera kodutütreid
Kell 11 Rooside meisterdamine
Kell 11 Breiktants, Marek Tamm
Kell 12 Päästeameti Võhma komando
Kell 11 PETANK: Linnapäevade lahtised meistrivõistlused petangis triodele / Võhma petangiväljakul (kooli juures, Veski tn 12). Info: Mati Tiirmaa tel: 5176 760. Pane ise kolmene võistkond kokku ja tule mängima!

Mida teha veel....

8. august kell 9-17 avatud KESK-EESTI LAAT

9. augustil kell 12 - 16 avatud KODUKOHVIKUD
Spordi tn 2, Väike tn 4

VÕHMA MUUSEUM
(Tallinna tn 15 II korrus) avatud:
Laupäeval, 8. augustil kell 10-18
Pühapäeval, 9. augustil kell 10-16

NB! Ürituse korraldaja jätab endale õiguse programmis muudatusi teha.

Vaata rohkem: Võhma Vaba Aja Keskuse Facebooki lehel või linnapaevad.vohma.ee

Lisaküsimuste korral pööruda julgelt kultuuritöötaja Annika poole tel: 5692 0411

AITA KORRALDADA JÄRGMISI VÕHMA LINNAPÄEVI!

Kui soovid kaasa aidata järgmiste aastate Võhma linnapäevade korralduses, siis palun vasta järgmistele küsimustele:

1. Kas Võhma linnapäevad peaksid olema
A) juulis
B) augustis

2. Milliseid esinejaid sooviksid näha tulevikus?

3. Kas oled ise valmis panustama linnapäevade korraldamisse. Kui jah, siis palun jätta oma kontaktandmed:
Nimi _____
Telefon _____
Meiliaadress _____

Kui soovid osaleda ainult loosimises, siis jätta oma meiliaadress:

Täidetud kupong vii Võhma Vaba aja Keskusesse või selle postkasti (peaukse kõrval) hiljemalt 14. augustiks.
Kupongi täitnute vahel loositakse välja auhinnad.

Aitäh sulle!

XXIX
VÕHMA LINNA PÄEVAD
— JA KESK-EESTI LAAT —
7.–9. august 2026

Võhma Linna päevad ja Kesk-Eesti laad ning linna sünnipäev ühel nädalavahetusel!

Võhmat on esimest korda mainitud kirjalikes allikates juba 1583. aastal nime all Wechma. Sajandite jooksul on väikesest asulast kasvanud omanäoline kogukond ning 10. augustil 1993 sai Võhma ametlikult linnadigused.

Sel aastal kutsume Sind osa saama Võhma Linna päevadest ja Kesk-Eesti Laadast, kus põlmuvad meie linna ajalugu, kogukonnavaim ja suvine peameeleolu. Kolme päeva jooksul ootavad Sind meeleolukad kontserdid, sportlikud ettevõtmised, perepäev, loodamelu ning tegevused nii suurtele kui väikestele.

Sünnipäeva puhul kutsume kõiki 9. augustil osa saama ühise sünnipäevalaua katmisest. Võta kaasa oma lemmiktoot, pirukas või mõni muu hea amps, mida teistega jagada. Loo me üheskoos sooja ja hubase sünnipäevalaual!

Palju õnne peatse sünnipäeva puhul, armas Võhma!

Jalad selga, rattad alla – kõik Võhmasse kokku!

Võhmate aiandusselts Kanarbik korraldab
Laupäeval, 12. septembril 2026 kell 9-15

XVIII sügislaad
VÕHMA JUURIKAS

Võhma Vaba Aja Keskuse (Kauba 1) ümbruses

Müügiplatstil kaubeldakse erinevate taimede ja istikutega.

VABA AJA KESKUSE SAALIS NÄTUS, PEATEMAKS ON KAPSAS.

Tutvume erinevate puidumustritega.
Natalja Remmeri maalimäitus.
Meeleolu loovad pillilood.

Kell 12 õpilase valmistama hapukapsast.
Kell 14 istikute loomine loosikupongi ostnute vahel.

Laad ja näitused tasuta. Loosikupongid 2 eurot.

Kohtume Võhmas!

Müüjate registreerimine 5. augustist 8. septembrini.
Kohamaks 7 eurot/meeter, transport oma platsile 2 eurot.
Info vaskanarbik@gmail.com

KULTUURIPROGRAMM

REEDE, 7. august
Kell 18 Võhma Linna Teater Rassijad etendus "Minu sõbratar Miss Flint" Võhma vaba Aja Keskuses (Kauba tn 1). Pilet 10€ kohapeal sularaha eest.

LAUPÄEV, 8. august
Tallinna tn 15 hoovis
Kell 12 VÕHMA LINNAPÄEVADE JA KESK-EESTI LAADA AVAMINE
Valla esindaja tervitus
Segakoar Leelo
Rahvatantsurühmad Tald ja Apsat ja Pillistvere
Labajaig
Võhma segakoar
Imavere naisterühm Pillerpäkad
Kell 13.15 Rappar Erkki Mägi
Kell 14 Rahvamuusikaansambel Pillistvere Pillimehed

Kell 20 - 02 ÕHTUNE KONTSERTPROGRAMM (Piletiga)
Kell 20 HenryTV
Kell 20.30 Lõõtsvõlgelad
Kell 21.30 Dj Aare Anton
Kell 22 Grete Paia
Kell 23.30 Pär Müdä
Kell 00.30-02.00 Dj Aare Anton

Päeva ja õhtu juhib Toomas Nõmmiste

Täname kõiki koostööpartnereid!

SPORDIPROGRAMM

REEDE, 7. august
Kell 11 SASKU: Võhma linna lahtised meistrivõistlused saskus / Võhma Vaba Aja Keskus (Kauba tn 1). Info: Riine Ant, tel: 5667 1743

LAUPÄEV, 8. august
Kell 9.30 Koroona: Võhma linna lahtised meistrivõistlused koroonas / Võhma teenuskeskuse saalis (Tallinna tn 15). Info: Jaan Või tel: 521 7831
Kell 11-13 KORVPALL: vabavisked / Võhma teenuskeskuse ees (Tallinna tn 15). Info: SK Võhma, tel: 527 6408
Kell 15 - 17 Võhma Vägilane: - Rahvalik jõukatsumine meeste ja naiste / peaplatsil lava ees. Info: SK Võhma, tel: 527 6408

PÜHAPÄEV, 9. august
Kell 11 Petank: Linnapäevade lahtised meistrivõistlused petangis triodele / Võhma petangiväljakul (kooli juures, Veski tn 12). Info: SK Võhma, tel: 5176 760
Pane ise kolmene võistkond kokku ja tule mängima!

NB! Võistlustele registreerimine kohapeal, 30 min enne võistluse algust

NOORTEALA

LAUPÄEV, 8. august
Tallinna tn 15 hoovis kell 11-16
Meisterdamine, joonistamine, lauamängud, Cornhole, tornimäng, sumo, Zorb pallid, vibulaskmine, näomaalingud, kiiking, võitlusmängud, noorkotkad ja kodutütreid.

PÜHAPÄEV, 9. august
Tallinna tn 15 hoovis kell 10-12
Mullid, Sumo, Cornhole, Tornimäng, viktoriin
Kell 10 Takistusrada ja laskmine / Võhma ja Ümera kodutütreid
Kell 11 Rooside meisterdamine
Kell 11 Breiktants, Marek Tamm
Kell 12 Päästeameti Võhma komando

PILETIINFO:
SOODUSMÜÜK 7. AUGUSTINI
Sooduspilet 15 € (õpilane 7-16-a k.a, üliõpilane, pensionär) / täispilet 20€
PILET 8. AUGUSTIL
Sooduspilet 20€ (õpilane 7-16-a k.a, üliõpilane, pensionär)
Tävipilet 25€
Kuni 6-aastased lapsed pääsevad sündmusele koos piletiga ostnud täiskasvanuga tasuta.
Eelmüügis piletid müügil Fientas ja Võhma Vaba Aja Keskuses (Kauba tn 1, Võhma; E-R 9-16). Info piirkonna kultuuritöötaja Annikalt tel: 5692 0411
NB! Oma sõõgi ja joogiga platsile ei pääse!

Auastusretk Naissaarele
19.augustil!
 Anna enda osalemisest
 teada tel. 58554830
 10.augustiks

*Väljareid Viimast kell
 8.45, tagasi jõuame kell
 20.30*

*Viimase etlu "Hea on alla rõõnudele" projekti raames erivajadustega inimestele 16+
 Põhja-Sakala Sotsiaalteenuste keskuse eestvedamisel.*

ELLU ROOSME
 Olümpaalide näitus

"VEE HAARDES"

Suure-Jaani Kultuurimajas

31. juuli - 14. september
 2026

pühapäeval
6. septembril
 kell 12

Vastemõisa raamatukogus
 esineb
taimetark Mercedes Merimaa

Teemaks:
 sügisese söödavad taimed,
 taimede juured, marjad,
 metsamarjad ja söögiseened,
 näiteks võiseened ja pilvikud.

Lisaks räägime:
 mis taimi kevadel varakult
 kasutada, hoidistada,
 fermenteerida.

Müügil ka tinktuurid!

ON KA TRANSPORDIVÕIMALUS!
 Kui soovite kasutada transpordivõimalust,
 teatage palun hiljemalt 3. septembriks:
 ☎ 5199 1440
 ✉ monika.joemaa@pohja-sakala.ee

**HELILOOJATE KAPPIDE
 MAJAMUUSEUM
 AVATUD AUGUSTIS**

Neljapäeviti kell 10–16
 (6.08, 13.08, 27.08)
 Laupäeviti kell 11–18
 (1.08, 8.08, 15.08, 29.08)
 Pühapäeval, 2.08 on muuseum
 avatud kell 12–15

Piletinfo:
 Pääse 4 eurot
 Sooduspääse 2 eurot (õpilane,
 üliõpilane, pensionär)
 Grupipääse 40 eurot (kuni 20
 külastajat)
 Grupi sooduspääse 20 eurot
 (õpilased, kuni 20 külastajat)

Info telefonil 5661 8878

PIHTIMUS

KUNSTINÄITUS
 12.08. - 23.08. 2026
 N-P kl. 12-17
 VIILJANDIMAA
 KÕPU PEETRI KIRIK
 SUURE-JAANI JOHANNES KIRIK
 KOHTUMINE KUNSTNIKEGA:
 07.08. Suure-Jaanis
 kl. 16.00

Neljapäeval
10. septembril
 kell 18

Suure-Jaani raamatukogus
 teadusajaloolane
Erki Tammiksaar
 räägib teemal
Tundmatu Köler

Erki uurimistöö tulemusel on
 selgunud väga palju uut ja seni
 Eestis mitte käsitletud teemasid
 seoses Johann Köleriga.

**Kõik
 huvilised on
 oodatud!**

Köleri aasta

Suure-Jaani Baptisti Koguduse
102. aastapäeva pidulik jumalateenistus
 pühapäeval, 23. augustil kell 11 Nurme tn 6.

Muusikaline osa tuleb väga kaugelt, USA Ohio osariigist. Youngstoni katedraali
 peaorganist ja muusikajuht Ralph Holtzhauser mängib temale ebaharilikul pillil,
 koguduse vanal harmooniumil, mis on üle 100 aasta vana.
 Temaga koos musitseerib Marten Meibaum täellol.
 Sõnaline osa Tallinna Kalju Baptistikoguduse pastor Tarmo Ligelt.
 Pärast teenistust (u 1,5 tundi) kaetud pidulaud kõigile.
 Olete oodatud osalema!

Koguduste teated

**Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku
 Kõpu Peetri kogudus**

*Jeesus ütleb: Mina olen tulnud, et neil oleks elu,
 ja oleks seda ülirohkesti. Jh 10:10*

P. 16. augustil kell 11 armulauaga jumalateenistus.
 P. 23. augustil lõpeb kunstinäitus „Pihtimus“.
 N. 27. augustil kell 11 armulauaga kirikutund
 Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuses.
 P. 6. septembril kell 11 armulauaga jumalateenistus.
 Teenib õp dr Kaido Soom.

Teeliste kirik ja eesti naiskunstnike ühenduse Fööniks näitus
„Pihtimus“ avatud juuni-august N-P kell 12–17.
 Kiriklike talituste, hingehoiu, kiriku külastuste ja muu info osas
 võtke ühendust koguduse õpetajaga.

Koguduse õpetaja Hedi Vilumaa.
 Info 5348 5573, kopu@eel.ee. Veebiinfo: www.facebook.com/kopupeetri

Õpetaja on puhkusel 31.08–13.09.

Liikmeannetused ja toetused saab teha kas kirikus või pangas:
 Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Kõpu Peetri kogudus:
 SEB EE161010302004842004 või
 Swedbank EE662200221046240412.
Suur tänu annetuste ja toetuste eest!

EELK Kõpu Peetri kogudus, Pärnu mnt 1, Kõpu, Põhja-Sakala vald, 71201 Viljandimaa

Suure-Jaani Johannese kogudus

R. 7. augustil kell 16 kohtumine kunstnikega – kunstinäitus
 „Pihtimus“.
 P. 9. augustil kell 11 armulauaga jumalateenistus.
 10.–12. augustil koguduse esindus külas Turu Martini
 kogudusel Soomes.
 P. 23. augustil kell 11 armulauaga jumalateenistus.
 Lõpeb kunstinäitus „Pihtimus“.
 N. 27. augustil kell 11 armulauaga kirikutund Lõhavere
 Ravi- ja Hooldekeskuses.
 P. 13. septembril kell 11 armulauaga jumalateenistus.
 Teenib õp Kätlin Liimets.

Teeliste kirik ja eesti naiskunstnike ühenduse Fööniks näitus
„Pihtimus“ avatud juuni-august N-P kell 12–17.

Leerikursuse, ristimise ja teiste kiriklike talituste, hingehoiu, kiriku külastuste
 või muu info osas võtke ühendust õpetajaga!

Koguduse õpetaja Hedi Vilumaa. Info: 5348 5573, hedi.vilumaa@eel.ee.
 Veebiinfo: www.facebook.ee/EELK-Suure-Jaani-kogudus

Õpetaja on puhkusel 31.08–13.09.

Liikmeannetused ja toetused saab teha kas kirikus või pangas:
 EELK Suure-Jaani Johannese kogudus:
 SEB EE941010302008924009;
 Swedbank EE772200221058655147.

Suur tänu annetuste ja toetuste eest!

EELK Suure-Jaani kogudus, Järve 4, Suure-Jaani, Põhja-Sakala vald, 71503 Viljandimaa

Pilistvere Andrease kogudus

Jumalateenistused toimuvad igal pühapäeval algusega
 kell 11. Armulaud on kaetud **igal pühapäeval**.
 Pärast teenistust on kaetud kohvilaud.

Kogudust teenib vikaarvaimulik, preester Andres Aaste.

EELK Pilistvere kogudus tänab kõiki toetajaid ja annetajaid.
 Liikmemaksu saab tasuda või annetust teha EELK Pilistvere
 Andrease koguduse kontole Swedbank EE692200001120224888
 või koguduse kanteleis sularahas.

EELK Pilistvere Andrease kogudus
 Pilistvere küla, Põhja-Sakala vald, 70502 Viljandimaa
 tel 5383 7971, pilistvere@eel.ee

Kirikuteated

15. augustil kell 10 Jumalaema Uinumise püha
 23. augustil kell 10 liturgia
 30. augustil kell 10 liturgia
 13. septembril kell 10 liturgia

Dõimalikest muudatustest teavitame sotsiaalmeedias.

Pühakoja restaureerimist saab toetada annetusega.
 Coop Pank EE244204278633300206.
 Saaja: Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku Suure-Jaani Peeter-Pauli
 Kogudus.

Preester Roman (Roland) Tõnisson, tel 5349 2534, roman@eoc.ee

Õnnitleme
lapse sünni
pühul!

Laura Priivitsal ja Carl Heinrich Pruunil Pilistvere külast sündis poeg **KARL JOHANN** Pruun

Lilia Tammel Võhma linnast sündis tütar **CRYSTAL**

Liivi Kaselal ja Andres Arandil Sürgavere külast sündis poeg **LEON** Arandi

KUULUTUSED

Eterniit, plekkprofiil katusetööd. Puitfassaadide soojustamine ja viimistlus. Korterimaja trepikodade renoveerimine.
www.miltongrupp.ee; 5352 9476

30, 40 ja 50 cm kuivad ja toored küttepuid. Aastaringelt. Vedu. Tel 503 0468.

Ostan metsa- ja põllumaad. Tel 552 7322.

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästametis. Tel: 5689 0125, e-post: kuldnoop@gmail.com.

Vana mööbli ja kodumasinade äravedu. Koristame kuure, keldreid, garaaže jne. Tel 5555 8120.

Ainult aeg parandab haavad ...

Siiras kaastunne Cillyle ja kogu perele
kalli isa ja vanaisa
AARE VIRGLA
kaotuse puhul.

Võhma aiandusseltsi Kanarbik juhatus ja liikmed

Mälestame ning avaldame südamlikku
kaastunnet lähedastele

AARE VIRGLA
lahkumise puhul.

Võhma saskumängijad

Mälestame ja avaldame kaastunnet

PÄRJA ASU 08.06.1932 – 17.06.2026 Reegoldi küla	VALERI KALD 09.08.1965 – 05.07.2026 Vastemõisa küla
IGNATI AUG 14.06.1950 – 23.06.2026 Soomevere küla	KALJU PUKSA 07.07.1949 – 08.07.2026 Kangrussaare küla
OLEV TIRMASTE 12.07.1950 – 28.06.2026 Jälevere küla	AARE VIRGLA 04.12.1957 – 09.07.2026 Võhma linn
KOIDU LAISAAR 09.11.1935 – 02.07.2026 Suure-Jaani linn	MEELIS SAAR 08.03.1965 – 14.07.2026 Võhma linn
LEMBIT ROHTMAA 19.11.1951 – 05.07.2026 Suure-Jaani linn	LIIS OTSMAA 12.12.1992 – 18.07.2026 Pilistvere küla

Õnnitleme augustikuu sünnipäevalapsi!

97 LOREIDA KAUR 31.08 Kobruvere küla	81 VELLO MÄG 14.08 Olustvere alevik
94 LINDA LIIGUS 19.08 Suure-Jaani linn	80 MILLI TAŠKINA 5.08 Olustvere alevik LEO DAPON 9.08 Võhma linn VLADIMIR SERPOV 19.08 Jaska küla KALJU MERTSINA 25.08 Suure-Jaani linn RAISSA KIPPER 26.08 Kangrussaare küla HELGI TAFENAU 27.08 Riissaare küla IMBI KÄHRIK 31.08 Suure-Jaani linn
93 VALENTINA NAEL 2.08 Kõo küla TIINA IDLA 11.08 Suure-Jaani linn	75 HELLE LAISAAR 1.08 Kangrussaare küla RIINA JAAKSON 11.08 Kuiavere küla JAAN REIMAN 13.08 Saviangu küla AIME LEHTLA 16.08 Kildu küla MATI BONDER 21.08 Võhma linn AINO LEEMETS 23.08 Võhma linn MATI VAINURA 25.08 Kootsi küla ELMO PIIGLI 31.08 Kobruvere küla
91 VASSILI DŽEREPA 1.08 Võhma linn	70 AAVO KARLEP 1.08 Kõo küla REEDA SADAM 2.08 Suure-Jaani linn VAIKE TÖLP 5.08 Kõpu alevik REIN ALLIKSAAR 8.08 Võhma linn AINO SAARLA 8.08 Sandra küla VÄINO RIIPUS 11.08 Kõo küla ARVO SEPP 12.08 Kurnuvere küla MATI HINNOSAAR 14.08 Kõpu alevik VÄINO ERO 14.08 Sürgavere küla ULVI ROSENBERG 14.08 Tipu küla VELLO JÄRVETAR 23.08 Jaska küla REIN FELDMANN 28.08 Põhjaka küla
90 TIINA HÄRM 1.08 Võhma linn AINO-ELLE PÄÄRSON 24.08 Pilistvere küla	65 TIIA LIPP 4.08 Suure-Jaani linn TIIU SAVELLI 5.08 Suure-Jaani linn ANDRES HENK 7.08 Suure-Jaani linn SERGEY VOLKOV 8.08 Võhma linn KARIN KASE 10.08 Olustvere alevik MARGE TÄÄKER 14.08 Reegoldi küla URMAS KUIK 17.08 Võhmassaare küla REET RAUDLA 18.08 Suure-Jaani linn EDA PULLA 21.08 Suure-Jaani linn
89 ILME LUIK 2.08 Kõpu alevik HILDA KASK 19.08 Tällevere küla	84 REIN PARIK 2.08 Võhma linn ELSA TRIISA 2.08 Kerita küla LEILI KOODRES 10.08 Reegoldi küla HELLE SAUGA 12.08 Suure-Jaani linn HELMİ NEEFRE 18.08 Suure-Jaani linn IMBI TIRMANN 20.08 Suure-Jaani linn PAUL PAIDU 23.08 Võhma linn ELNA HANSEN 23.08 Suure-Jaani linn IRMA KUUSMAA 30.08 Võhma linn
88 MAIVE OTTAS 20.08 Suure-Jaani linn ANNA SIIL 24.08 Kootsi küla VAIKE-AIVI SILLAT 26.08 Võhma linn	83 MAIMU VIPPUL 29.08 Vastemõisa küla
86 KAAREL TIKK 25.08 Võhma linn	82 VILLU ADAMSON 6.08 Suure-Jaani linn EVI MUSTIK 8.08 Võhma linn MARJU JUURAK 21.08 Suure-Jaani linn REET MAIDLA 22.08 Suure-Jaani linn

LEOLE

Ilmub üks kord kuus
Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuupäevaks.
Toimetajal on õigus teksti redigeerida ja lühendada.

Toimetus Lembitu pst 42,
Suure-Jaani linn, Põhja-Sakala vald.
Toimetaja Angela Härm
Telefon 5342 8717.
E-post: leole@pohja-sakala.ee

Küljendus: Merike Kask
Trükk: OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa.
Telefon 776 8871.

Reakuulutus kuni 200 tähemärki:
erasisikule 5 €, ettevõtjale 10 €.
Reklaamkuulutus 9x5 cm:
valmiskujundatud 20 €,
koos kujundamisega 25 €.
Õnnitlus, kaastundeavaldus,
mälestuskuulutus, jõulutervitus 5 eurot.
Reklaam üks A3 lehekülj 500 €

